

Републички хидрометеоролошки завод Србије
Кнеза Вишеслава 66
11000 Београд
Република Србија

МЕСЕЧНИ БИЛТЕН ЗА СРБИЈУ

ЈАНУАР 2021. године

Београд, 5. фебруар 2021. године

Одељење за мониторинг климе и климатске прогнозе
Сектор Националног центра за климатске промене, развој климатских модела и оцену
ризика елементарних непогода
web: <http://www.hidmet.gov.rs>
mail: office@hidmet.gov.rs

САДРЖАЈ

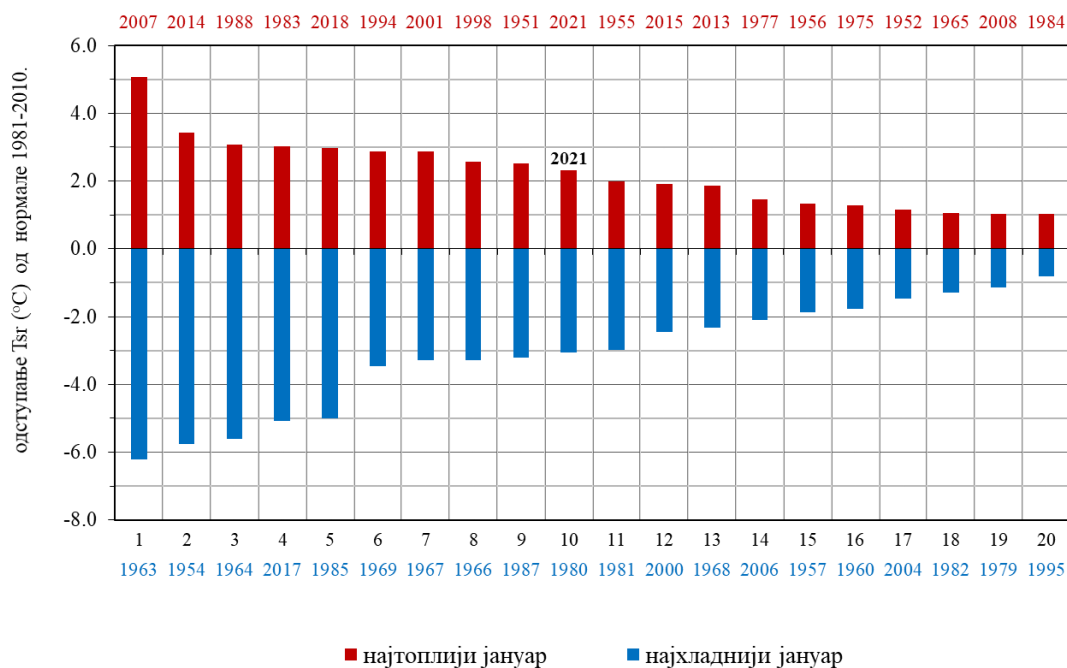
ТЕМПЕРАТУРА ВАЗДУХА.....	1
Средња месечна температура ваздуха.....	1
Максимална температура ваздуха	4
Минимална температура ваздуха	5
ПАДАВИНЕ.....	7
ОБЛАЧНОСТ, ВЕДРИ И ТМУРНИ ДАНИ.....	12
ТРАЈАЊЕ СИЈАЊА СУНЦА (ОСУНЧАВАЊЕ).....	14
ПРЕГЛЕД СИНОПТИЧКЕ СИТУАЦИЈЕ*	15
ПРИЛОЗИ	16
Средња температура ваздуха	16
Максимална температура ваздуха	20
Минимална температура ваздуха	24
Падавине	28

- ❖ *Најкишнији и десети најтоплији јануар у Србији посматрајући период од 1951. до 2021. године*
- ❖ *Најкишнији јануар на Црном Врху, Копаонику, у Сјеници, Неготину, Краљеву, Куршумлији, Ћуприји, Нишу, Лесковцу, Зајечару, Димитровграду и Врању*
- ❖ *Рекордне вредности дневне количине падавина за јануар, 11. јануара у Краљеву, Куршумлији, Ћуприји, Нишу, Лесковцу, Димитровграду и Врању*
- ❖ *У Великом Градишту забележен максималан број дана са падавинама за јануар*
- ❖ *Рекордни број дана са количином падавина од 20 мм и више у Лесковцу, Димитровграду, Нишу, Куршумлији, Зајечару и Врању*

ТЕМПЕРАТУРА ВАЗДУХА

Средња месечна температура ваздуха

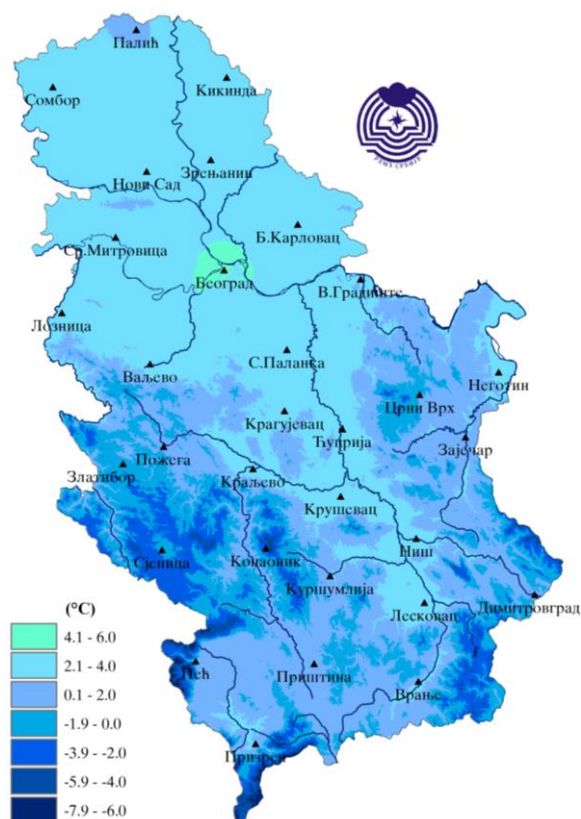
Средња температура ваздуха током јануара је била у интервалу од $-0,7^{\circ}\text{C}$ у Пожеги до $4,3^{\circ}\text{C}$ у Београду, док је у планинским пределима од $-5,2^{\circ}\text{C}$ на Копаонику до $-1,2^{\circ}\text{C}$ на Златибору (Слика 2).

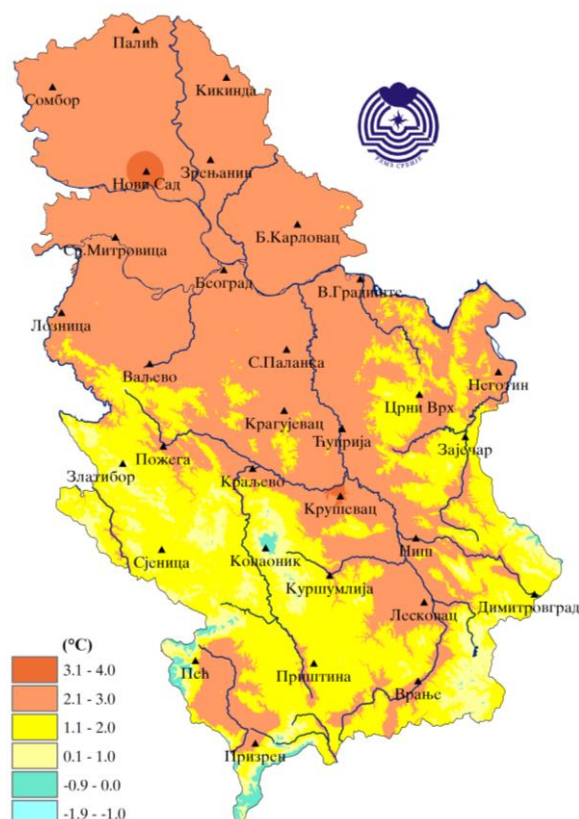
Слика 1. Редослед најтоплијег и најхладнијег јануара у Србији за период 1951-2021. година

Одступање средње месечне температуре ваздуха од нормале¹ за референтни период 1981–2010. (Слика 3) било је од +2,0°C у Зајечару и Димитровграду до +3,1°C у Новом Саду и Крушевцу у планинским областима од -0,6°C у Копаонику до +1,7°C у Сјеници.

Средња температура ваздуха је, према методи перцентиала², током јануара у већем делу земље била у категорији топло, у категорији веома топло у Новом Саду и Лозници, а у категорији нормално је била на Златибору и Копаонику (Слика 4).

Слика 2. Просторна расподела средње месечне температуре у (°C)

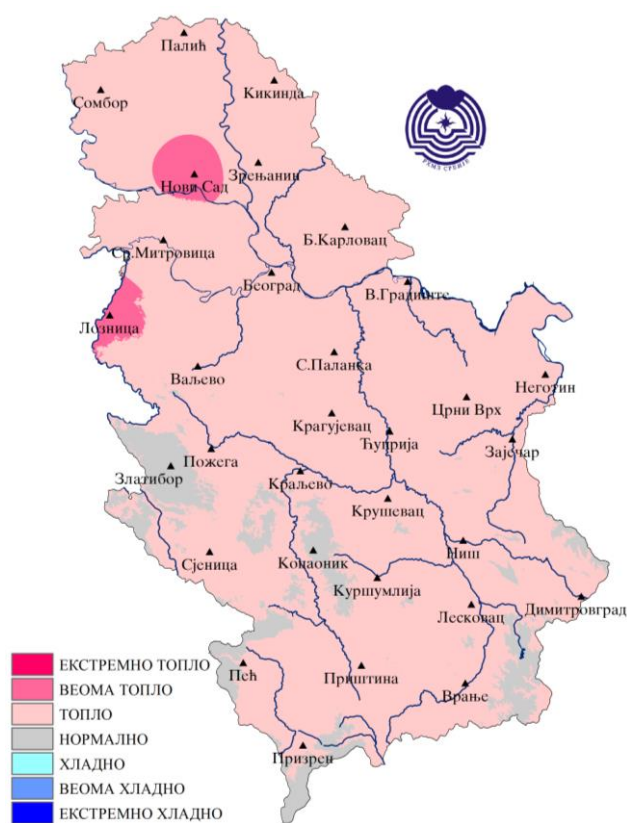

Слика 3. Просторна расподела одступања средње месечне температуре у (°C)

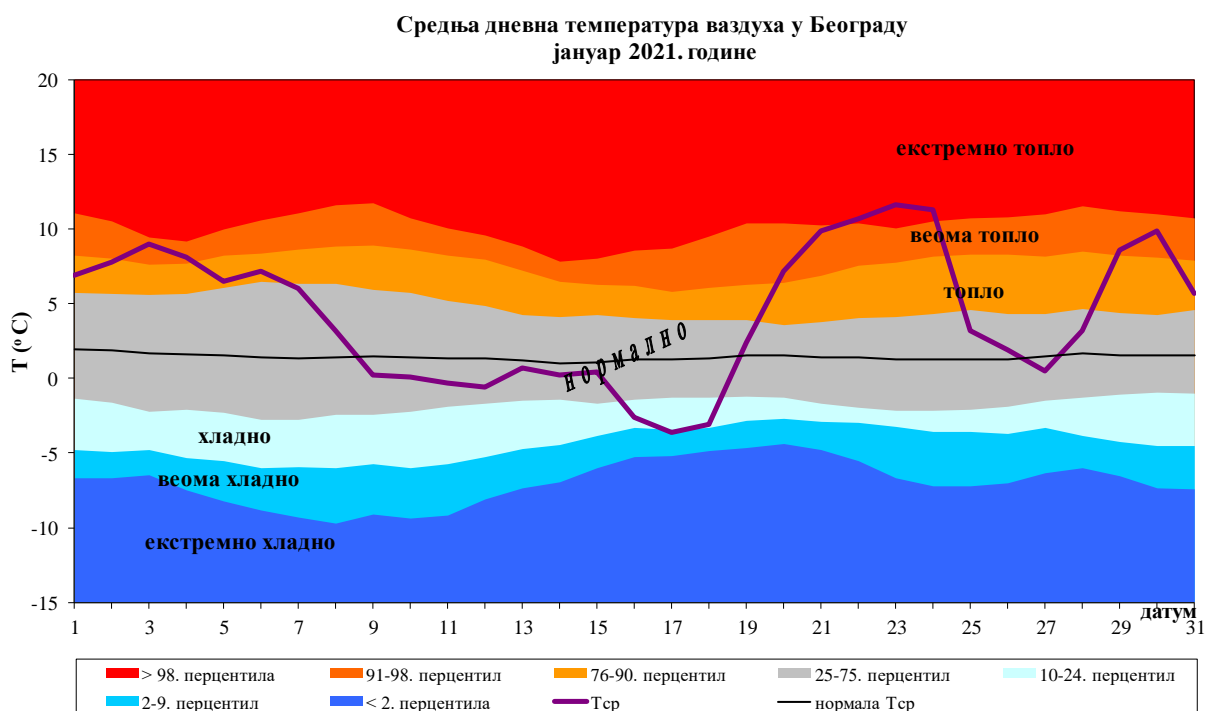
Средња дневна температура ваздуха у Београду је, према методи перцентиала, почетком јануара и током већег дела треће декаде јануара била у категоријама топло и веома топло, почетком треће декаде чак и екстремно топлој категорији, док је осталих дана била у категорији нормално, изузев на почетку друге половине месеца када је била у хладној категорији (Слика 5). Дневни ход средње дневне температуре ваздуха и припадајући перцентиали за станице Сомбор, Нови Сад, Лозница, Неготин, Крагујевац, Златибор, Ниш и Врање налази се у [прилогу](#).

¹ Под појмом *нормала* подразумева се *климатолошка стандардна нормала*, тј. средња вредност климатског елемента израчуната за период од 1. јануара 1981. до 31. децембра 2010.

² *n*-ти перцентил неке величине је она вредност посматране величине испод које се налази *n* процената података претходно поређаних у растући низ

Слика 4. Просторна расподела средње месечне температуре одређене методом перцентиала

Слика 5. Дневни ход средње дневне температуре ваздуха и припадајући перцентиали у Београду

Максимална температура ваздуха

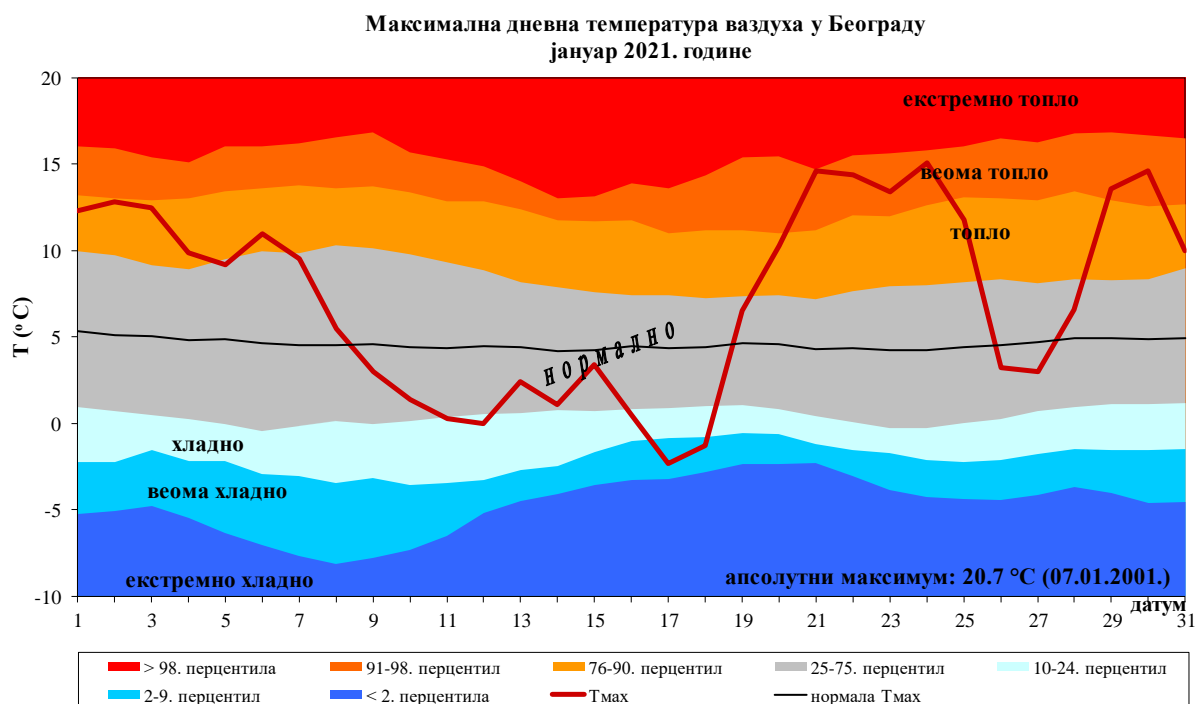
Средња максимална температура ваздуха током јануара је била у интервалу од 5,1°C у Пожеги до 7,7°C у Лозници, а у Београду је износила 7,4°C. У планинским крајевима је средња максимална јануарска температура ваздуха била од -3,0°C на Копаонику до 2,2°C у Сјеници.

Према методи перцентиља средња месечна максимална температура ваздуха је у већем делу земље била у категорији и топло, док је у категорији веома топло била у Пожеги и Врању, а у категорији нормално на Црном Врху, Златибору и Сјеници, а на Копаонику у категорији хладно.

Највиша максимална дневна температура ваздуха за јануар у Србији забележена је у Лозници 22. јануара и износила је 19,0°C, док је у Београду највиша дневна температура ваздуха у јануару износила 15,1°C, а измерена је 24. јануара.

Ледени дани³ нису забележени у Неготину, док је највише регистровано пет ледених дана у Димитровграду. На Копаонику је забележен 21 ледени дан, што је највећи број у планинским крајевима. Број ледених дана је у већини места за два до седам дана мањи од просека за јануар, изузев у планинским областима где је био већи од просека, на Копаонику четири дана више.

Дневни ход максималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентиљи у Београду, током јануара 2021. године, приказан је на слици 6, док се за станице Сомбор, Нови Сад, Лозница, Неготин, Крагујевац, Златибор, Ниш и Врање налази у [прилогу](#).

Слика 6. Дневни ход максималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентиљи у Београду

³ Ледени дан је по дефиницији дан са максималном дневном температуром ваздуха мањом од 0 °C

Топлотни талас⁴ који је започео на пет метеоролошких станица 28. децембра 2020. године, трајао је до 3. јануара 2021. у Банатском Карловцу, Крушевцу и Лесковцу, а до 6. јануара у Великом Градишту и Врању. У периоду од 20. до 24. јануара топлотни талас је регистрован у Сомбору и Новом Саду.

Минимална температура ваздуха

Средња минимална температура ваздуха је током јануара била у интервалу од $-2,7^{\circ}\text{C}$ у Пожеги до $2,0^{\circ}\text{C}$ у Београду. На планинама је средња минимална температура ваздуха била у интервалу од $-7,4^{\circ}\text{C}$ на Копаонику до $-3,5^{\circ}\text{C}$ на Златибору.

Према методи перцентила средња месечна минимална температура ваздуха је била у категоријама топло и веома топло у коро целој земљи, а у категорији нормално на Копаонику.

Најнижа минимална дневна температура ваздуха од $-19,4^{\circ}\text{C}$ забележена је 19. јануара у Сјеници. У Београду је најнижа дневна температура ваздуха измерена 18. јануара и износила је $-6,0^{\circ}\text{C}$.

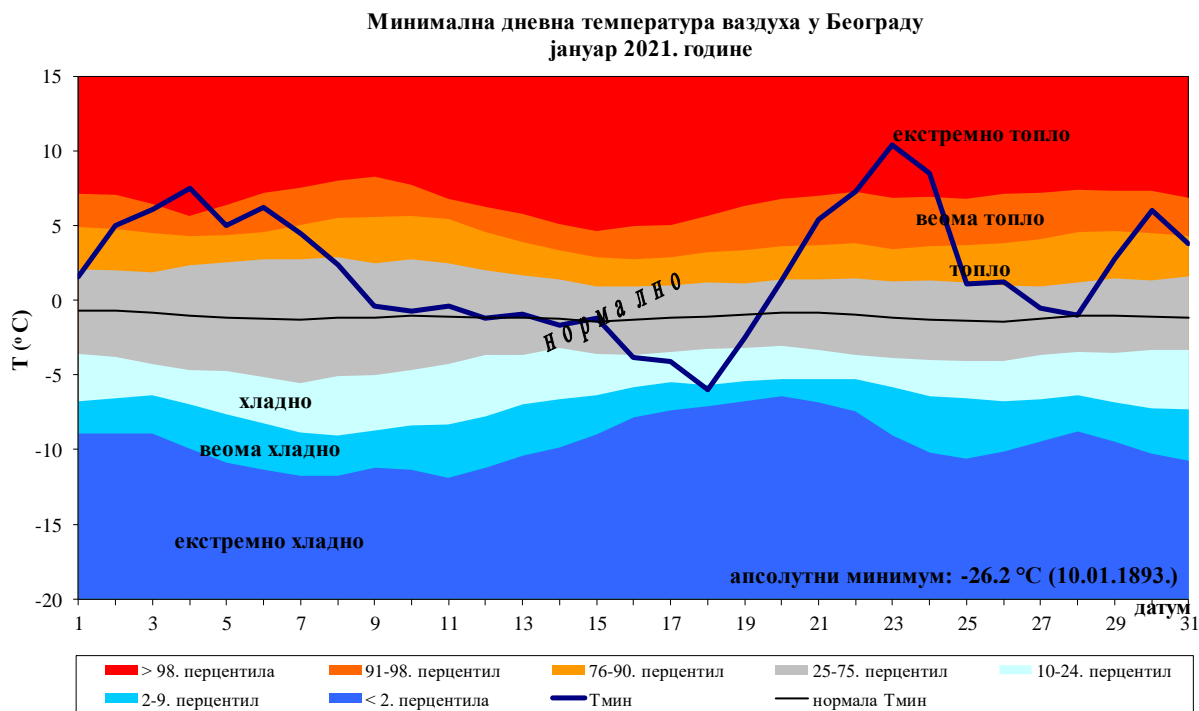
Забележено је од 13 мразних дана⁵ у Београду и Неготину до 23 у Пожеги, док је у вишим пределима било од 22 мразних дана на Златибору до 31 на Копаонику. Регистровани број мразних дана је у скоро целој земљи од три до девет дана мањи од просека за јануар, изузев на Копаонику где је за један дан већи од просека.

Дневни ход минималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентици у Београду, током јануара 2021. године, приказан је на слици 7, док се за станице Сомбор, Нови Сад, Лозница, Неготин, Крагујевац, Златибор, Ниш и Врање налази у [прилогу](#).

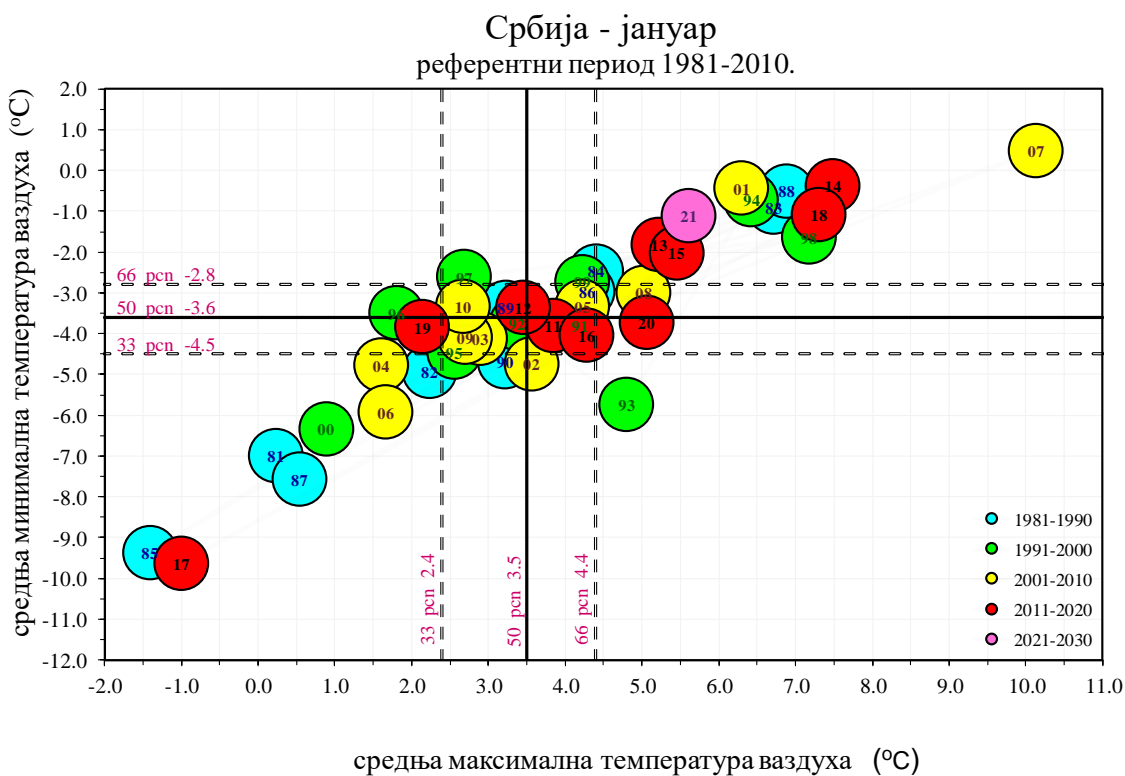
На слици 8 приказана је оцена минималне и максималне температуре ваздуха у Србији за јануар према расподели терцила у односу на референтни период 1981-2010. Може се уочити да су и максимална и минимална температура ваздуха изнад границе горњег терцила.

⁴ Топлотни талас је, према методи перцентила, период током кога је максимална дневна температура ваздуха у домену веома топло и екстремно топло пет и више дана

⁵ Мразни дан је по дефиницији дан са минималном дневном температуром ваздуха нижом од 0°C

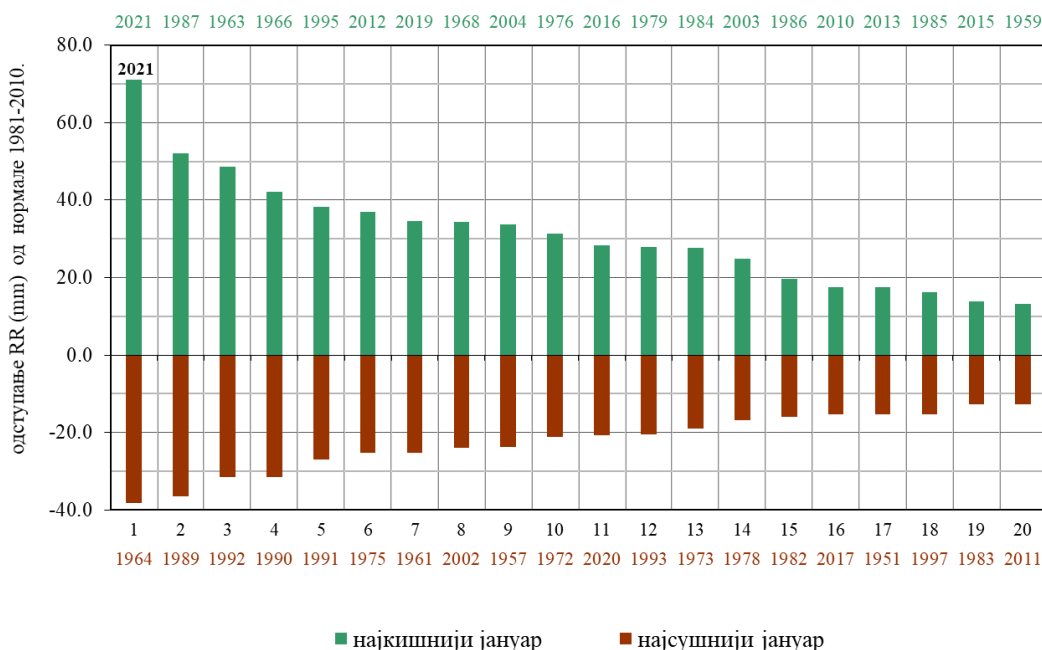
Слика 7. Дневни ход минималне дневне температуре ваздуха и припадајући перценти у Београду

Слика 8. Средња месечна минимална и максимална температура ваздуха и њихови припадајући терцили у Србији у односу на референтни период 1981-2010

ПАДАВИНЕ

Јануар 2021. године је **најкишнији у Србији** посматрајући период од 1951. до 2021. године (Слика 9). На Црном Врху, Копаонику (Слика 11), у Сјеници, Неготину, Краљеву, Куршумлији, Ћуприји, Нишу, Лесковцу (Слика 10), Зајечару, Димитровграду и Врању (Табела 1) је овај јануар најкишнији од почетка метеоролошких мерења.

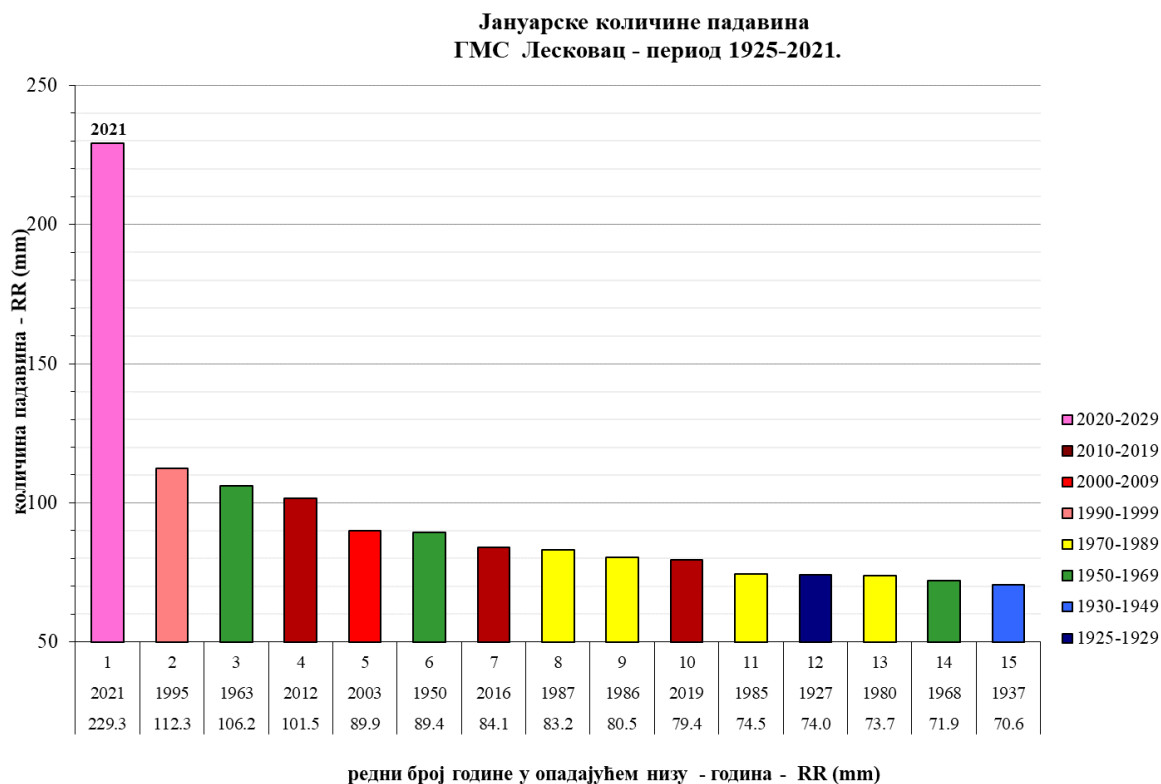

Слика 9. Редослед најкишнијег и најсушнијег јануара у Србији за период 1951-2021. година

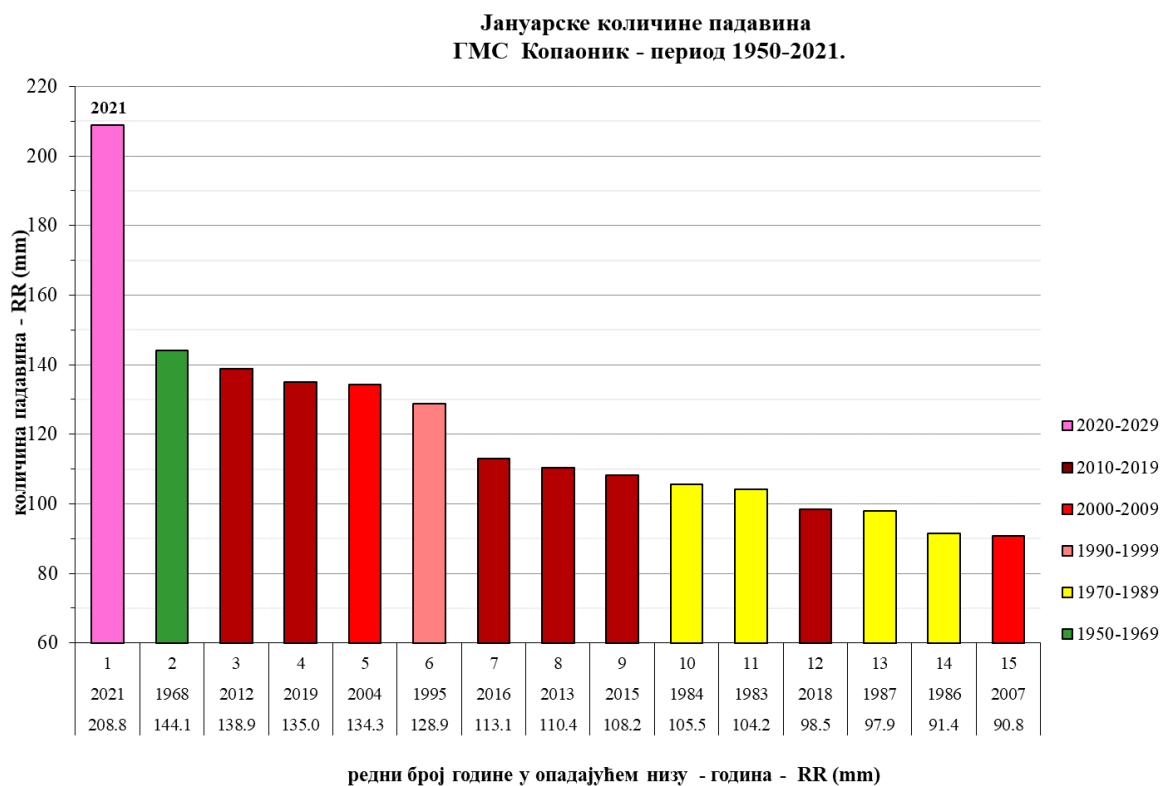
Превазиђене су досадашње **максималне вредности дневне количине падавина за јануар** од почетка метеоролошких мерења, 11. јануара у Краљеву, Куршумлији, Ћуприји, Нишу, Лесковцу, Димитровграду и Врању (Табела 1).

Табела 1. Рекордне вредности месечних и дневних сума падавина за јануар

Станица	Месечна сума (mm)	Досадашњи максимум (година)	Дневна сума (mm)	Досадашњи максимум (дан/година)
Црни Врх	115,2	100,3 (2004)	-	-
Неготин	137,1	113,4 (1953)	-	-
Сјеница	160,9	133,8 (2003)	-	-
Краљево	135,9	108,5 (1976)	40,8	34,9 (29/1987)
Копаоник	208,8	144,1 (1968)	-	-
Куршумлија	153,5	124,2 (1935)	44,0	36,4 (2/1995)
Ћуприја	124,6	114,2 (2012)	32,6	31,6 (14/1949)
Ниш	178,6	101,3 (2016)	51,6	24,6 (24/2015)
Лесковац	229,3	112,3 (1995)	64,1	30,1 (24/2015)
Зајечар	136,0	105,6 (2016)	-	-
Димитровград	212,9	137,3 (1963)	67,9	40,8 (1/1966)
Врање	162,5	109,8 (2003)	52,4	41,0 (5/1940)

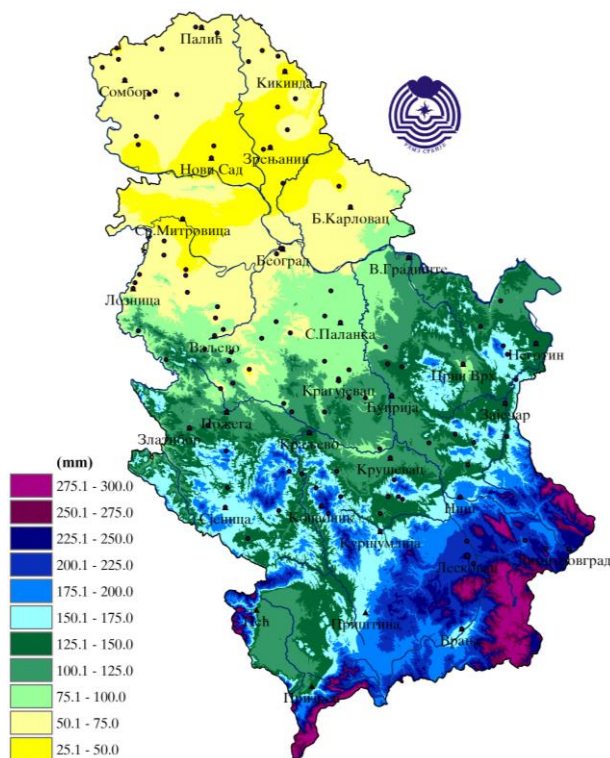
Слика 10. Најмање јануарске количине падавина у Лесковцу за период од 1925-2021. године

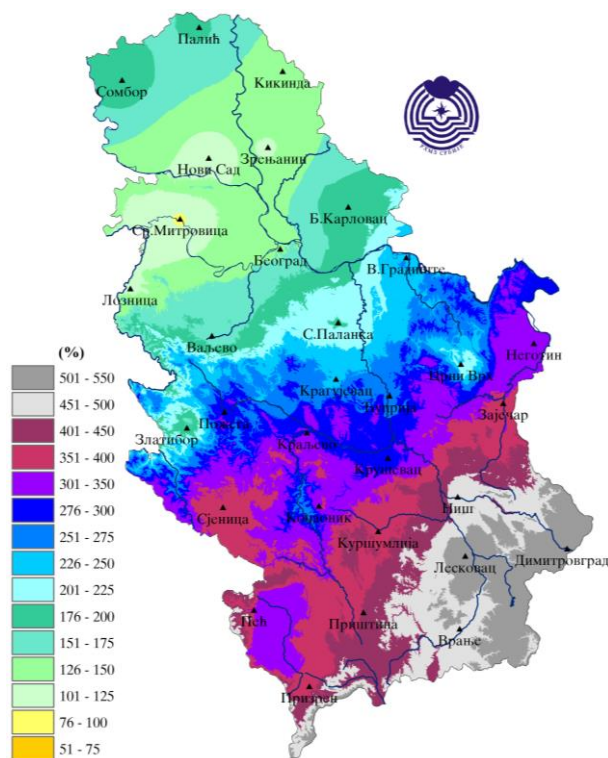
Слика 11. Најмање јануарске количине падавина на Копаонику за период од 1950-2021. године

Током јануара забележена количина падавина је била у интервалу од 37,7 mm у Сремској Митровици до 229,3 mm у Лесковцу, док је у Београду регистровано 68,6 mm (Слика 12).

Укупна количина падавина је у односу на нормалу за референтни период 1981-2010. била од 94% у Сремској Митровици до 551% у Лесковцу (Слика 13).

Слика 12. Просторна расподела месечне количине падавина у милиметрима на основу података са 28 Главних, 19 климатолошких и 71 падавинске метеоролошке станице

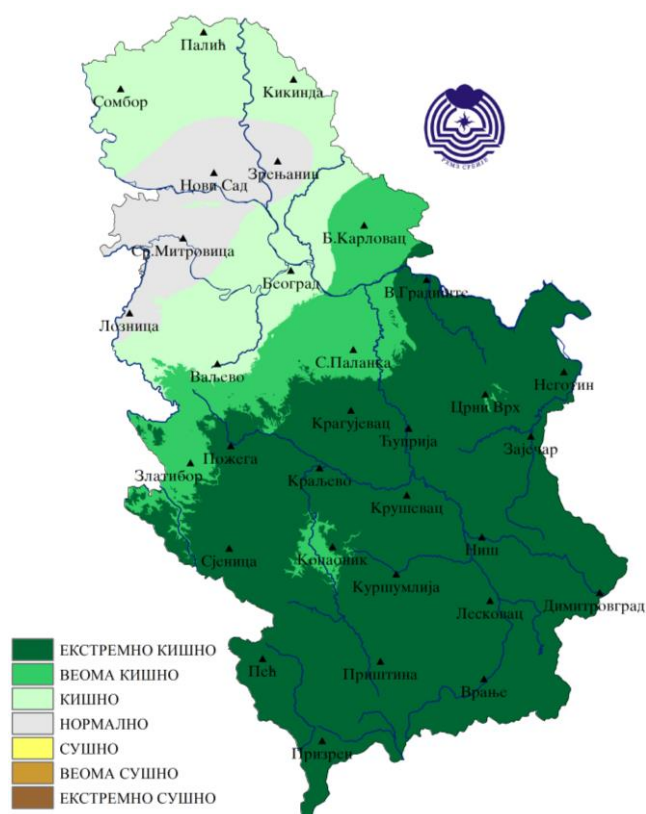
Слика 13. Просторна расподела месечне количине падавина у процентима од нормале за референтни период 1981–2010.

Према методи перцентиља количина падавина је у источној, јужној, као и деловима централне и западне Србије била у категорији екстремно кишно, а у осталим крајевима у категоријама веома кишно и кишно, изузев у Зрењанину, Новом саду, Сремској Митровици и Лозници где је било категорији нормално (Слика 14).

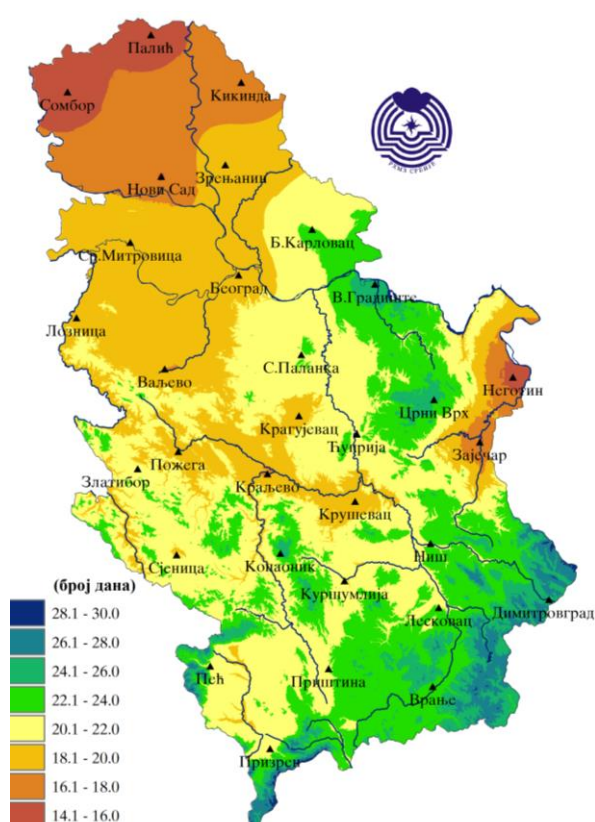
Највећа дневна количина падавина током јануара регистрована је у Димитровграду 11. јануара и износила је 67,9 mm. У Београду је максимална дневна количина падавина измерена 7. јануара и износила је 14,8 mm.

Број дана са падавинама је током јануара био у интервалу од 15 у Неготину, Сомбору и на Палићу до 26 дана на Црном Врху (Слика 15). Забележени број дана са падавинама је у целој Србији је био за четири до 13 дана већи од просека за јануар (Слика 16). У **Великом Градишту** је са 25 дана са падавинама превазиђен досадашњи максимум од 23 дана, који је регистрован током јануара 1963. и 2019. године.

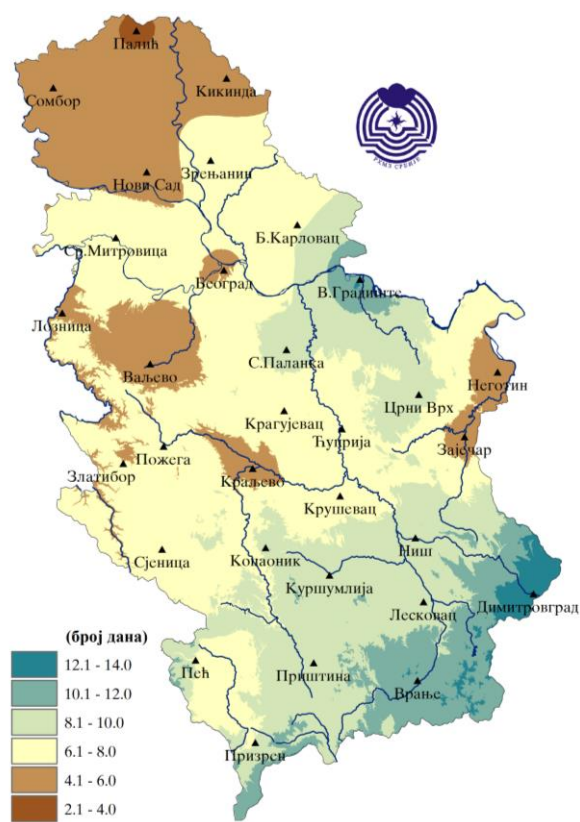
У **Лесковцу** је регистровано пет дана са **количином падавина од 20 mm и више**, што представља **нови рекорд за јануар**, који је постављен и у **Димитровграду** и **Нишу** са по четири дана, **Куршумлији** са три дана, као и **Зајечару** и **Врању** са по два дана.

Слика 14. Месечна количина падавина одређена методом перцентиала

Слика 15. Просторна расподела броја дана са падавинама

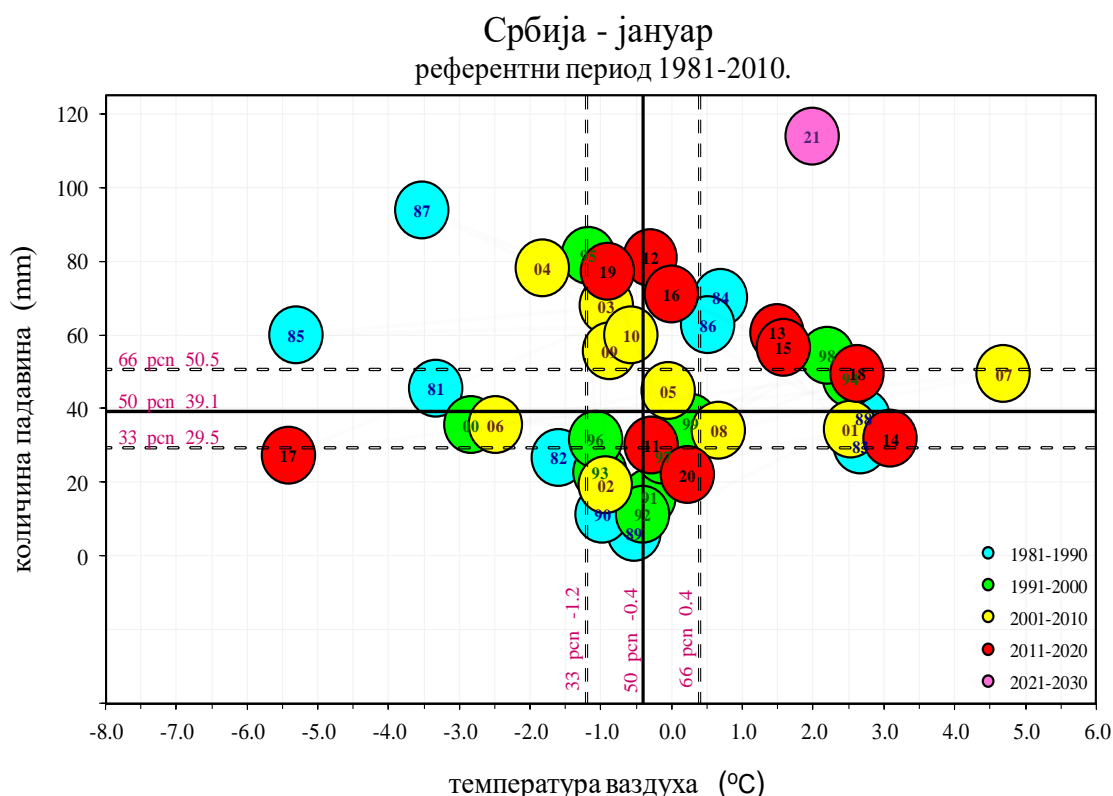

Слика 16. Просторна расподела одступања броја дана са падавинама

Снежни покривач је забележен на целој територији Србије. Највиши снежни покривач од 120 cm је измерен 30. јануара на Копаонику, док је у нижим пределима највише измерено 35 cm у Краљеву 11. јануара.

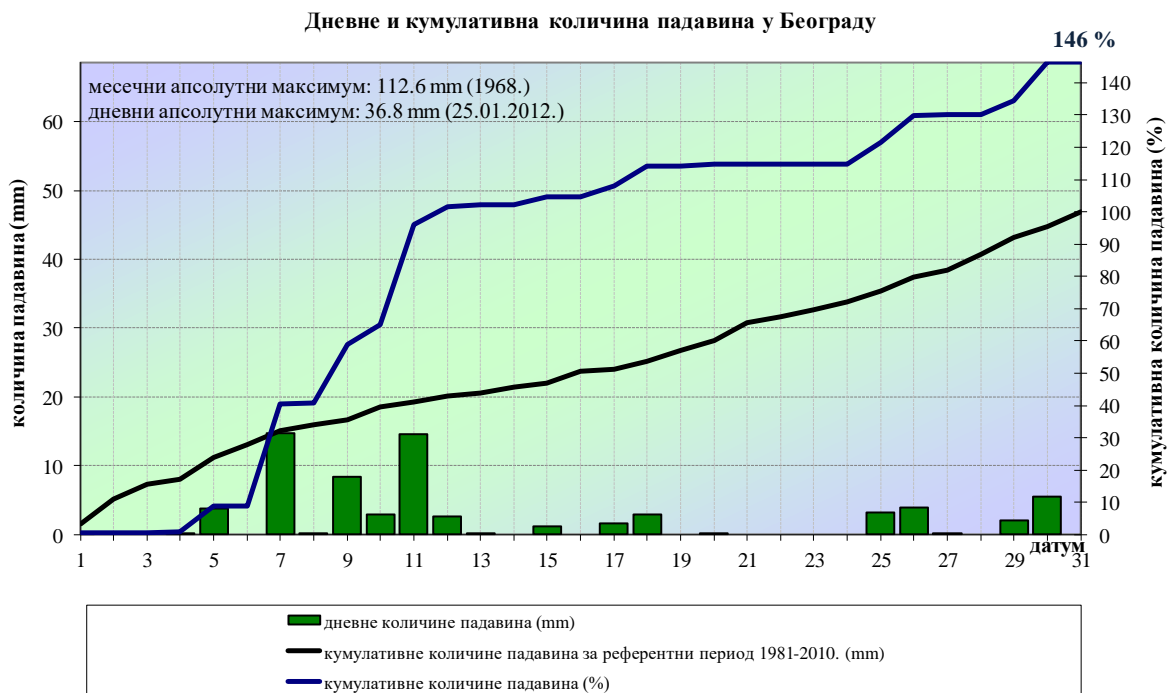
Током читавог јануара на Копаонику и Црном Врху је регистрован снежни покривач. У нижим крајевима највише је забележено 19 дана са снежним покривачем у Пожеги и Куршумлији, а најмање пет дана на Палићу. Регистровани број дана са снежним покривачем је у односу на јануарски просек био у интервалу од шест дана мање у Кикинди до пет дана више од просека у Куршумлији.

На слици 17 приказана је оцена температуре ваздуха и количине падавина у Србији за јануар према расподели терцила у односу на референтни период 1981-2010. Може се уочити да је јануар 2021. године са температуром ваздуха изнад просечних вредности и количином падавина екстремно изнад границе горњег терцила.

Слика 17. Средња месечна температура ваздуха и количина падавина и њихови припадајући терцили у Србији у односу на референтни период 1981-2010

Дневне и кумулативне количине падавина са нормалама 1981-2010. за јануар у Београду приказане су на слици 18, док се за станице Сомбор, Нови Сад, Лозница, Неготин, Крагујевац, Златибор, Ниш и Врање налази у [прилогу](#).

Слика 18. Дневне и кумулативне количине падавина у Београду

ОБЛАЧНОСТ, ВЕДРИ И ТМУРНИ ДАНИ

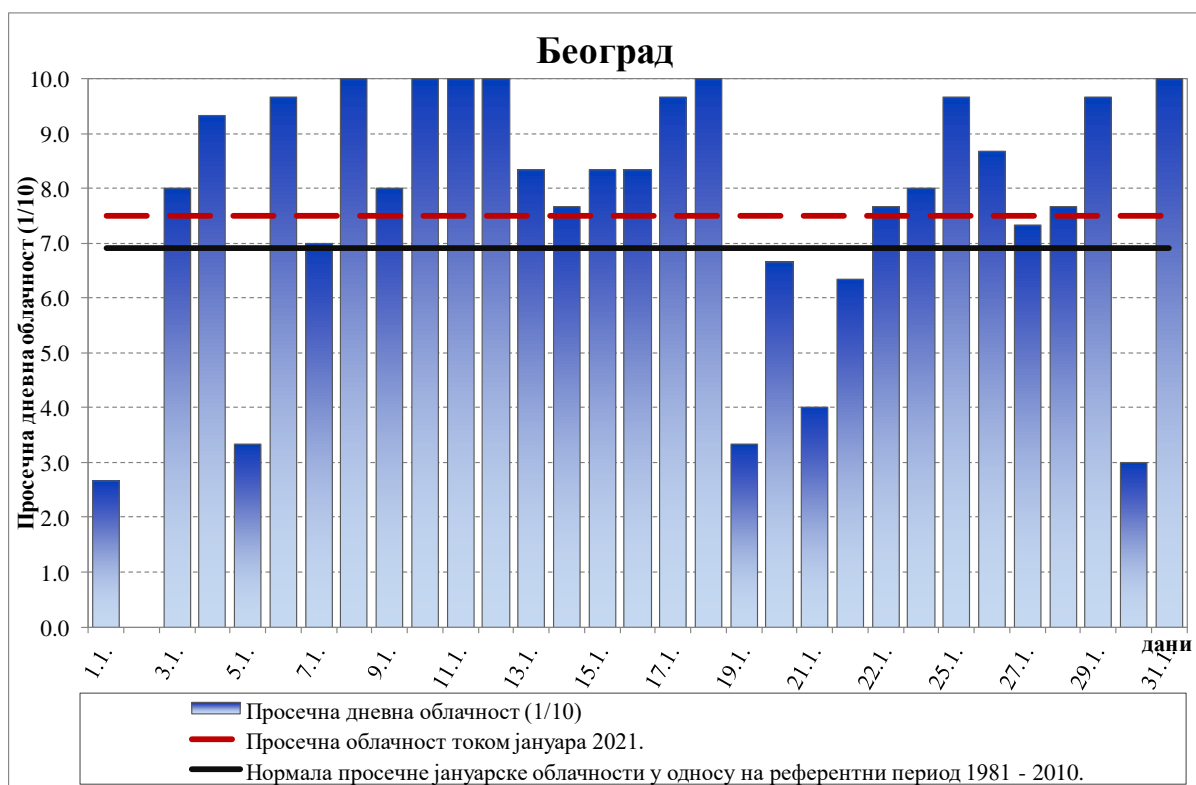
Средња јануарска облачност у Србији је била у интервалу од 7/10 до 9/10, што је до 2/10 изнад граница просечних вредности. Просечна дневна облачност током јануара у Београду и на Копаонику представљена је на сликама 19 и 20.

Ведри дани⁶ нису забележено у већем делу Србије, а највише два дана су регистрована у Великом Градишту и Сјеници. Осмотрени број ведрих дана је у целој земљи био мањи од просека за јануар, до шест дана мање на Копаонику где није осмотрен ни један ведар дан.

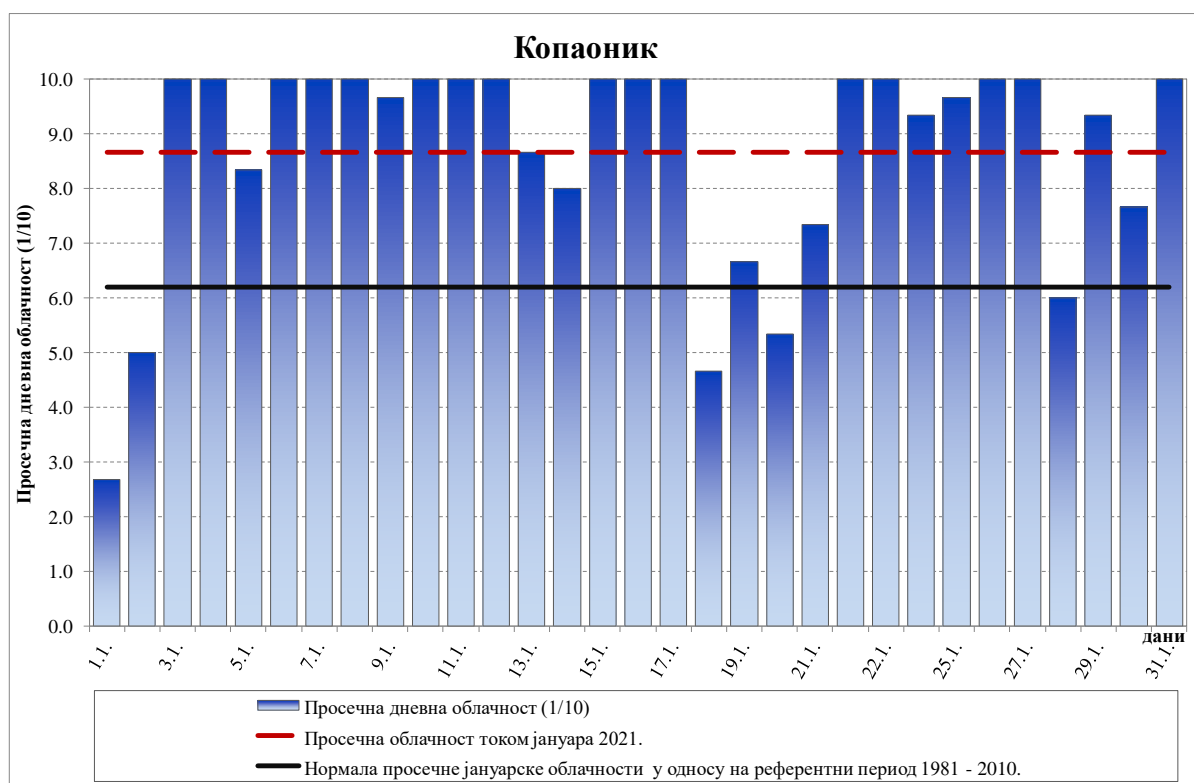
У Србији је током јануара регистровано од пет тмурних дана⁷ на Палићу, што је пет дана мање од просека, до 24 дана у Пожеги, што је седам дана више од просека за јануар.

⁶ Вудар дан је по дефиницији дан са облачношћу мањом од 2/10

⁷ Тмуран дан је по дефиницији дан са облачношћу већом од 8/10

Слика 19. Просечна дневна облачност у Београду

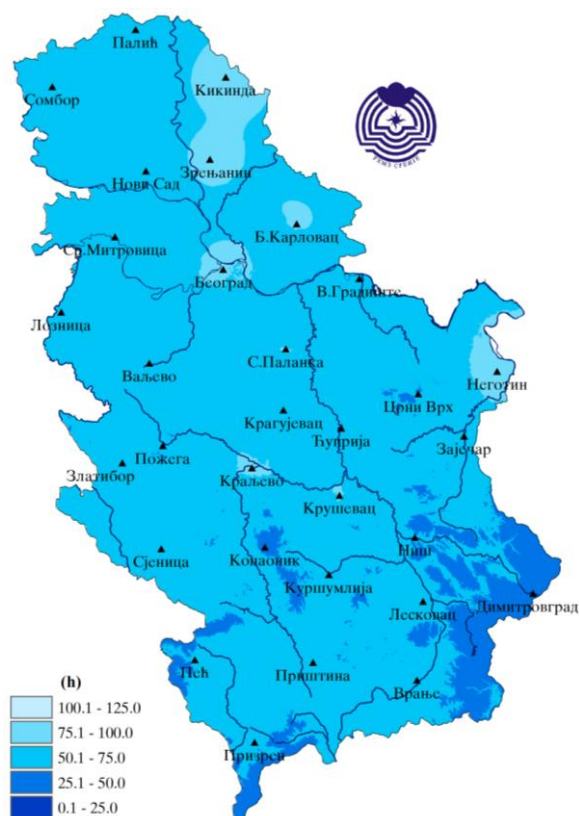

Слика 20. Просечна дневна облачност на Копаонику

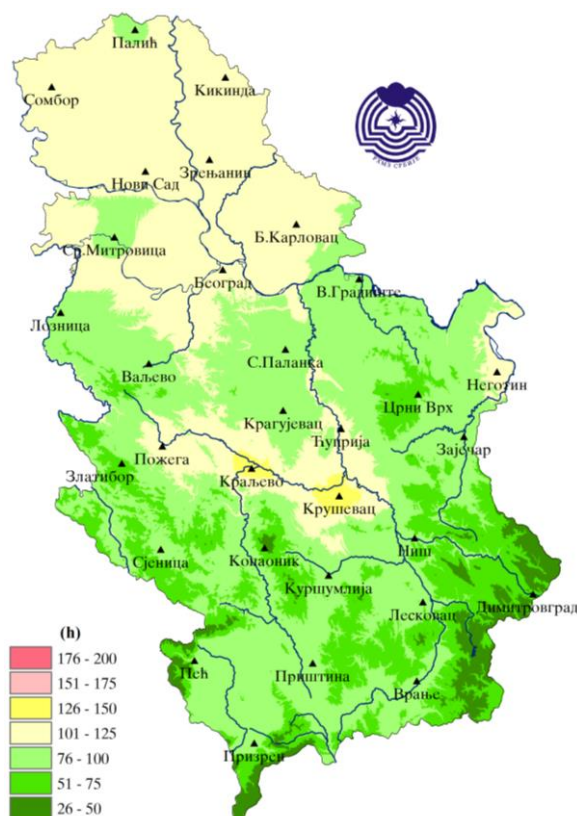
ТРАЈАЊЕ СИЈАЊА СУНЦА (ОСУНЧАВАЊЕ)

Осунчавање је током јануара било у интервалу од 68,8 часова на Копаонику до 87,0 часова у Неготину (Слика 21).

Трајање сијања сунца током јануара је било у интервалу од 40% на Копаонику до 131% у Крушевцу у односу на нормалу за референтни период 1981-2010. (Слика 22).

Слика 21. Осунчавање у часовима

Слика 22. Осунчавање у процентима од нормале

Напомена: Климатска анализа метеоролошких елемената урађена је на основу прелиминарних података са 28 Главних метеоролошких станица

ПРЕГЛЕД СИНОПТИЧКЕ СИТУАЦИЈЕ*

Топла и релативно топла ваздушна маса у запад-југозападној висинској струји, серија циклона у Средоземљу као извори влаге, променљиво и топло време у току већег дела месеца; крајем прве декаде до краја друге и крајем месеца захлађење, адвекција хладног ваздуха са севера и североистока, снег и мраз

Почетком године краткотрајно одржавало се суво време. Затим, циклонске активности у западном Средоземљу и таласи влажног ваздуха у запад-југозападној висинској струји преко централних и јужних предела Балкана условљавали су местимично кишовито, али топло време за овај период године.

Крајем прве декаде, адвекција хладног ваздуха са севера и североистока, скретање висинске струје на север-северозападну, донела је захлађење местимично са снегом и у нижим крајевима, а формирао се и снежни покривач. На планинама је значајно порасла висина снега. Хладно време, местимично са снегом задржало се до краја друге декаде.

У првој половини треће декаде на западу и северу континента и на источном Атлантику кружио је дубок и развијен циклон, а преко наших предела успоставило се запад-југозападно висинско стујање уз доток топлог ваздуха из централног Средоземља. Променљиво време и осетно топлије било је наредних неколико дана.

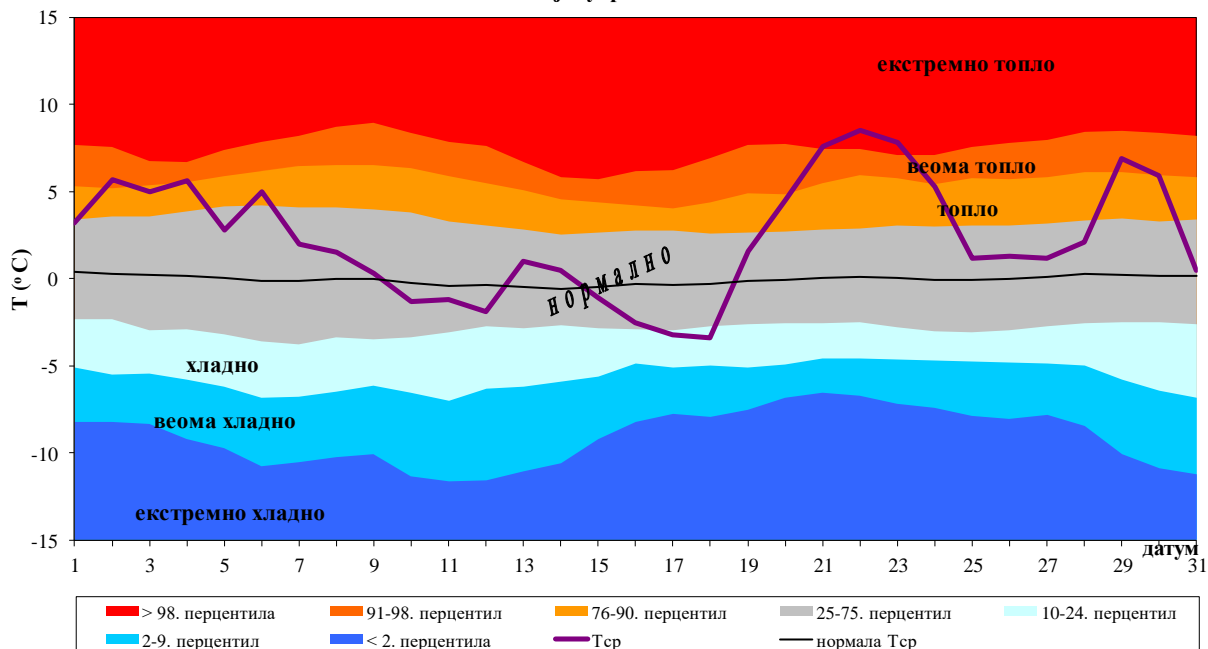
Од средине треће декаде премештање и продубљавање поменутог развијеног циклona ка југоистоку континента, и развој нових Ћеновских циклona и таласа влажног ваздуха, довели су до падавинског времена и постепеног захлађења, крајем месеца утицај капље хладног ваздуха и местимично нови снег.

* Национални центар за хидрометеоролошки систем ране најаве и упозорења

ПРИЛОЗИ

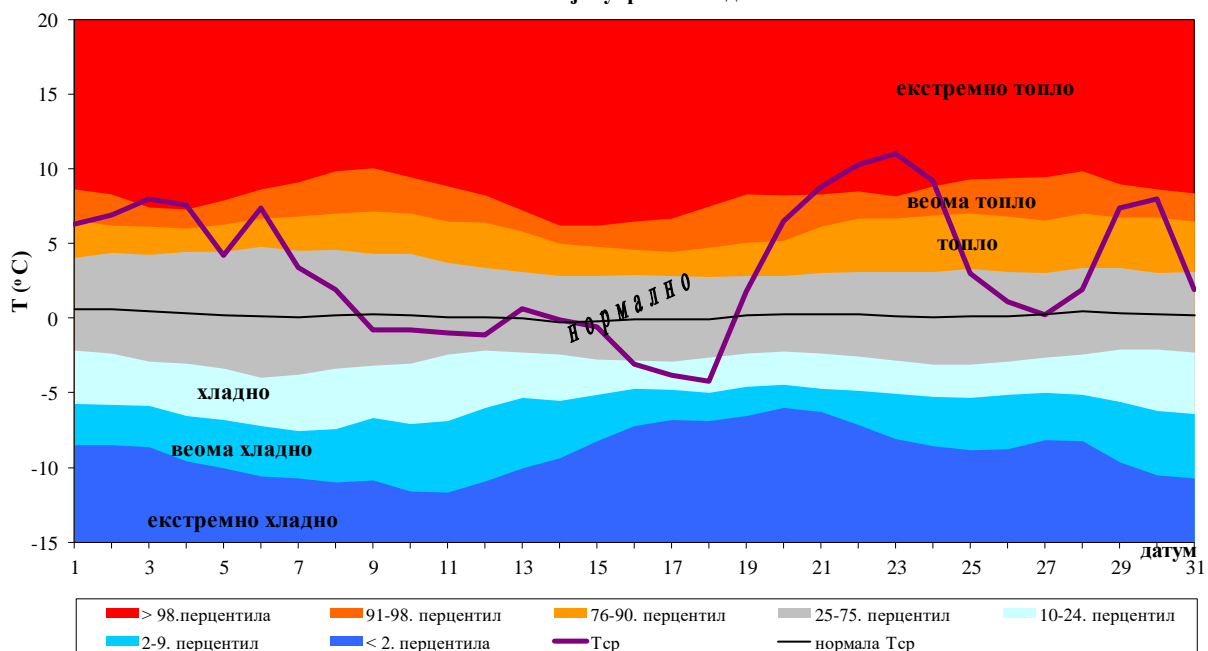
Средња температура ваздуха

**Средња дневна температура ваздуха у Сомбору
јануар 2021. године**

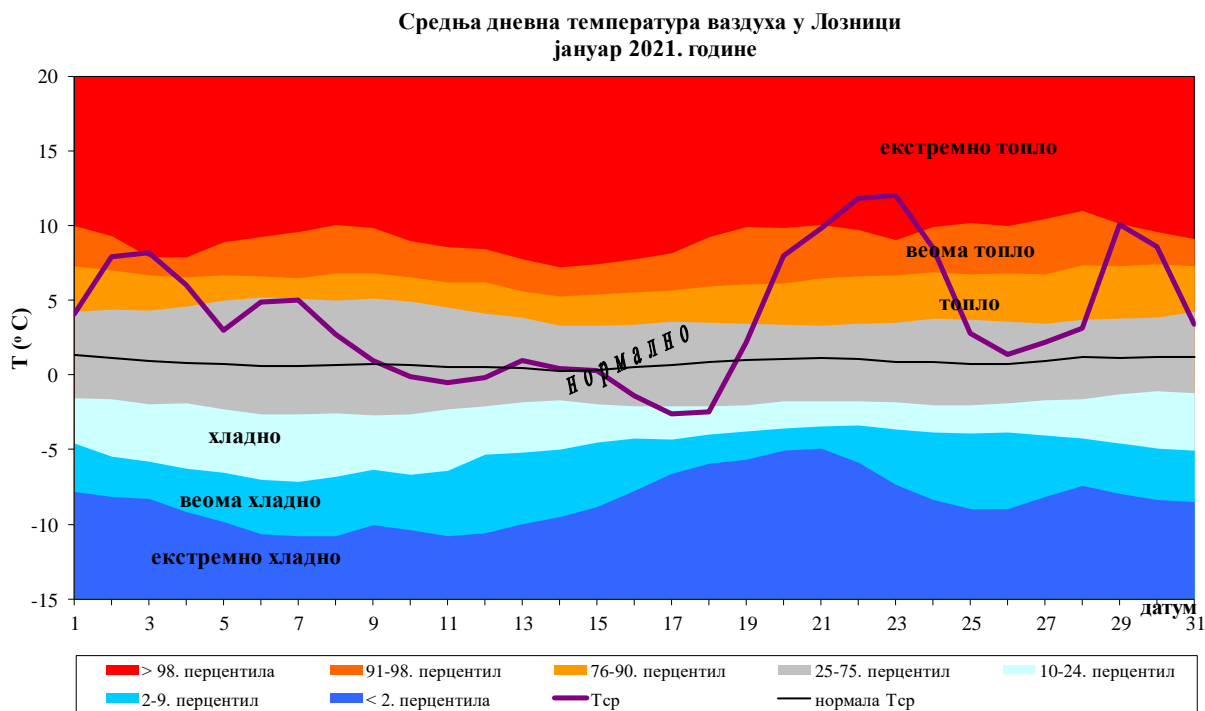

Прилог 1. Дневни ход средње дневне температуре ваздуха и припадајући перценти́ли у Сомбору

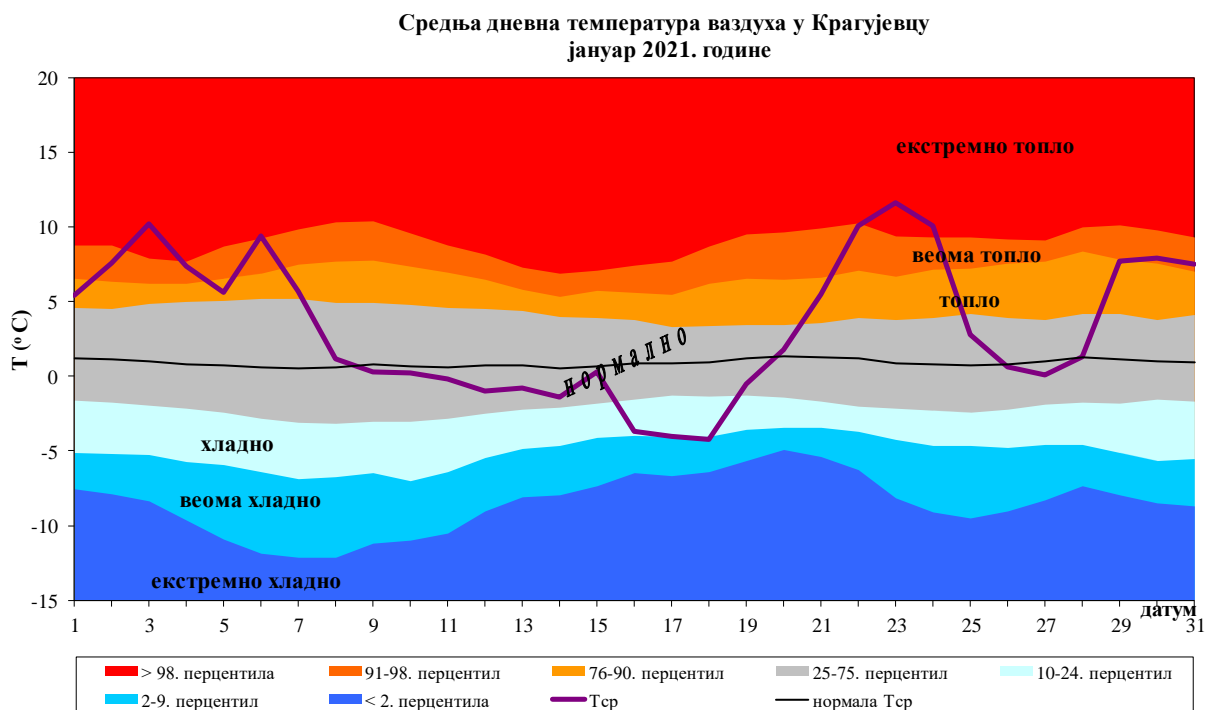
Средња дневна температура ваздуха у Новом Саду
јануар 2021. године

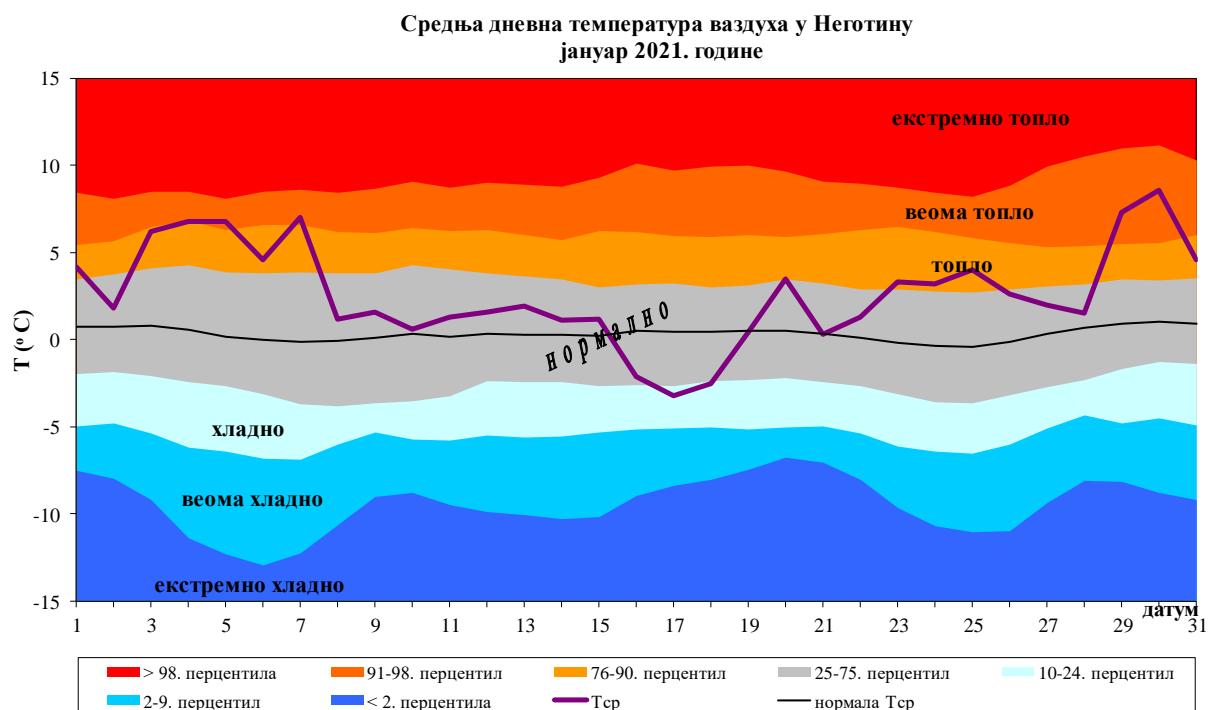
Прилог 2. Дневни ход средње дневне температуре ваздуха и припадајући перценти у Новом Саду

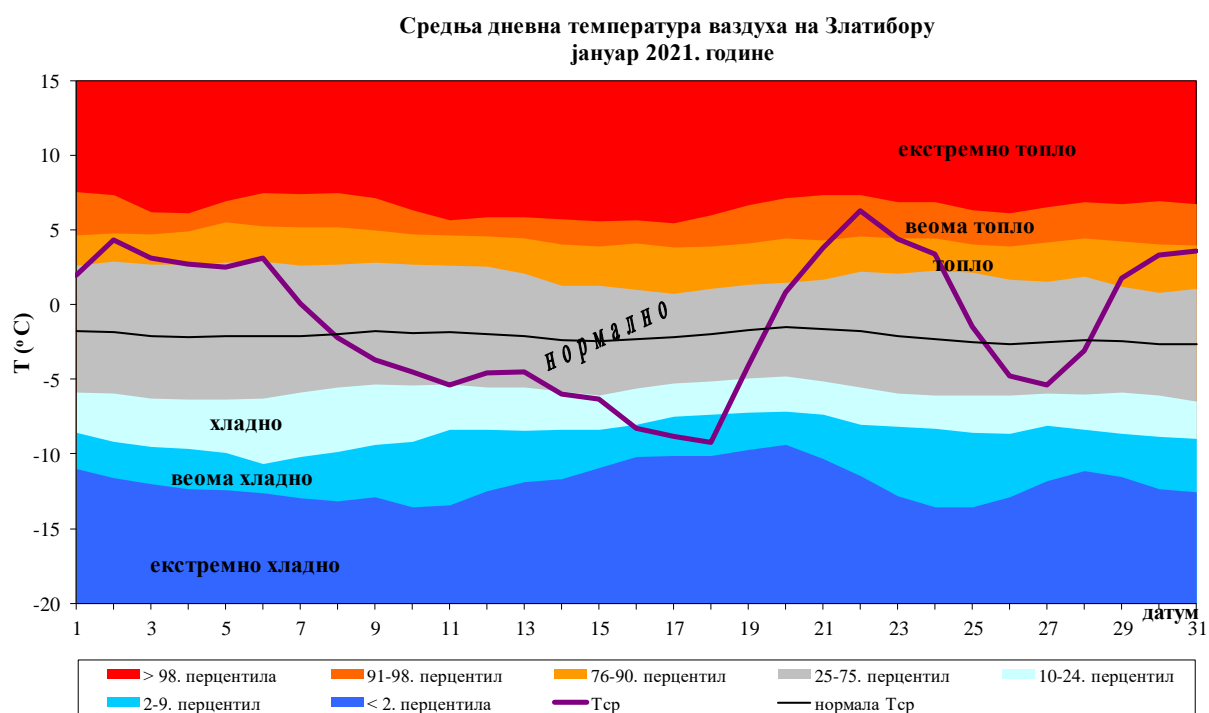
Прилог 3. Дневни ход средње дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Лозници

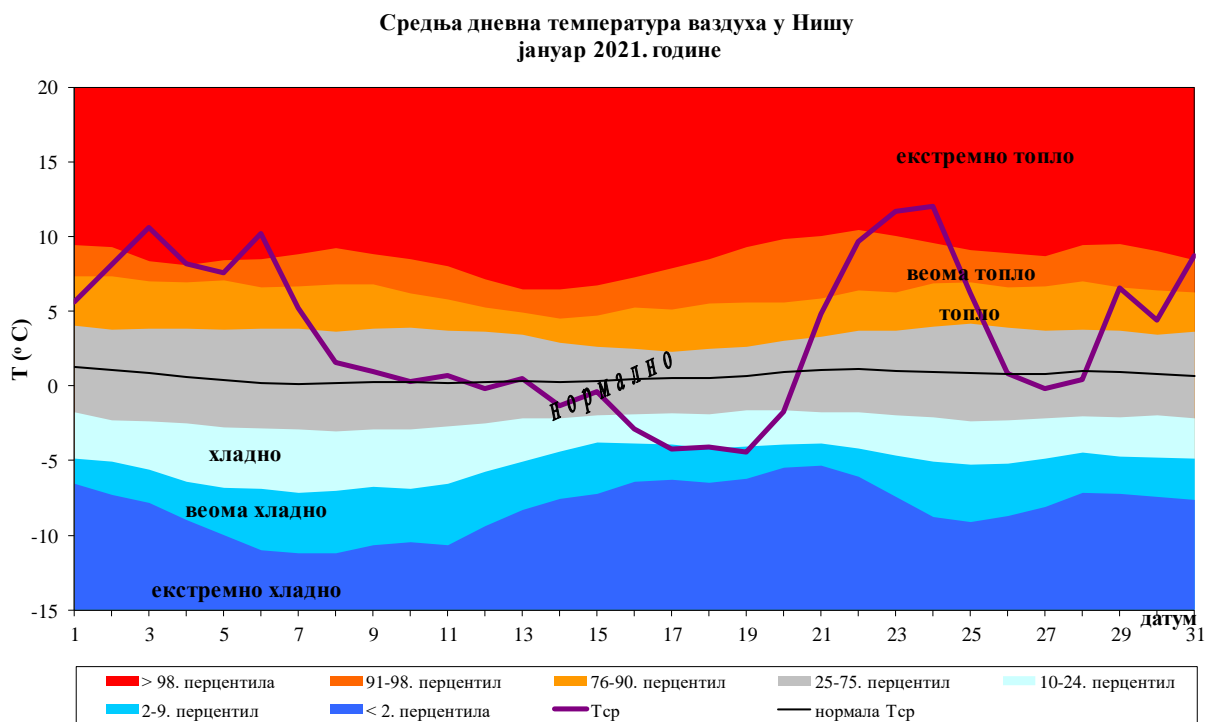
Прилог 4. Дневни ход средње дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Крагујевцу

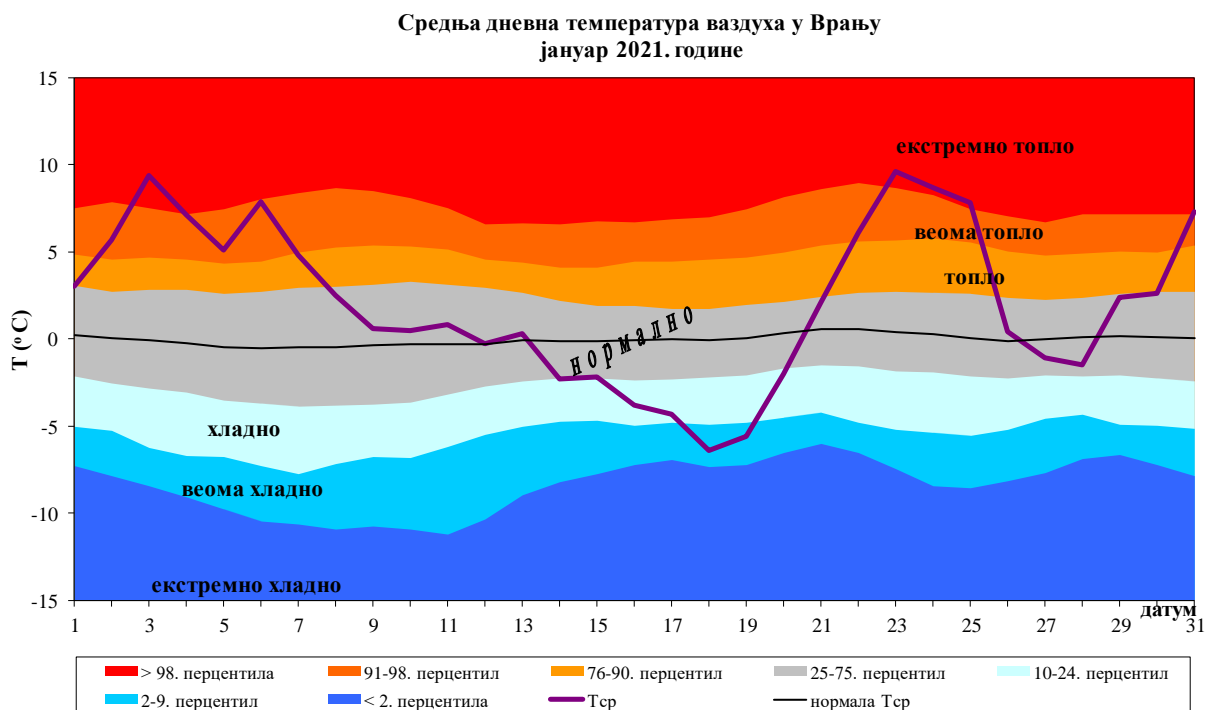
Прилог 5. Дневни ход средње дневне температуре ваздуха и припадајући перцентици у Неготину

Прилог 6. Дневни ход средње дневне температуре ваздуха и припадајући перцентици на Златибору

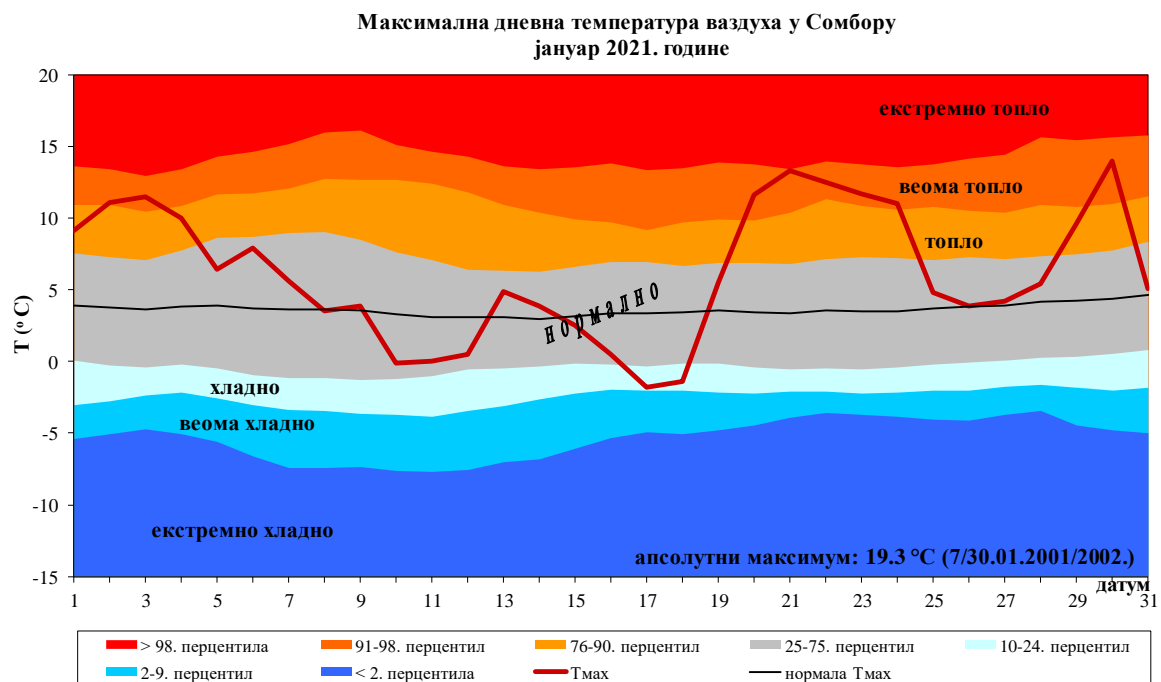

Прилог 7. Дневни ход средње дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Нишу

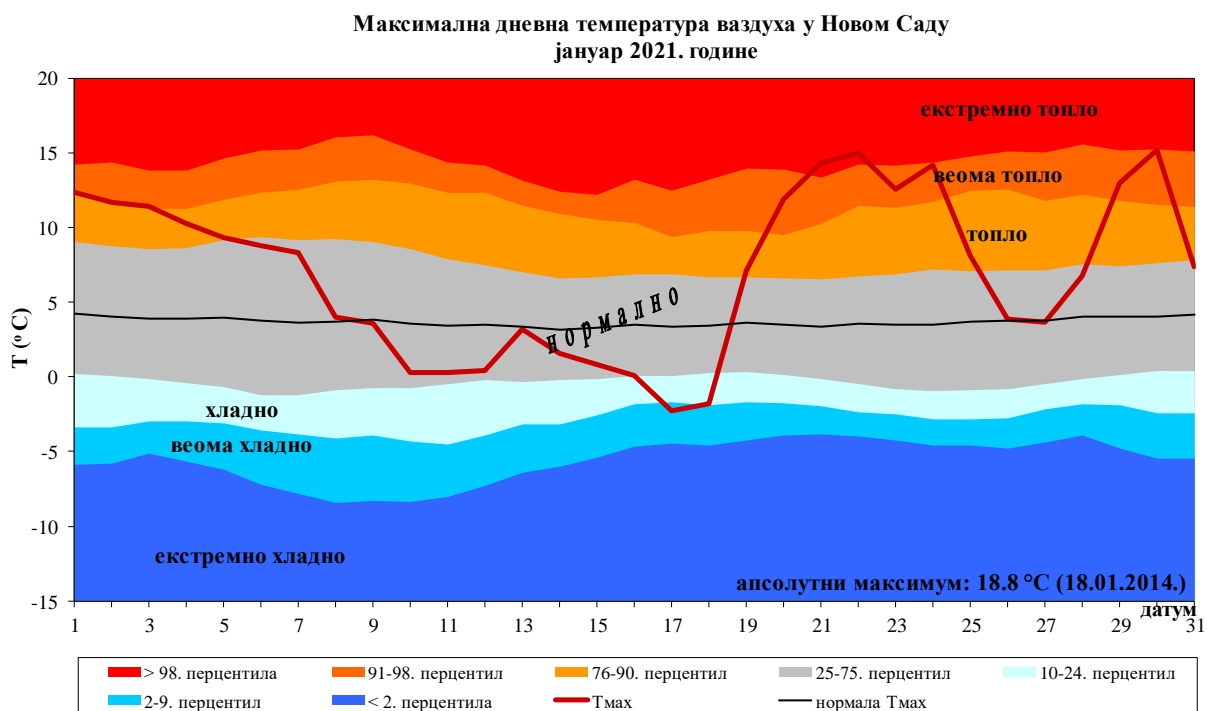

Прилог 8. Дневни ход средње дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Врању

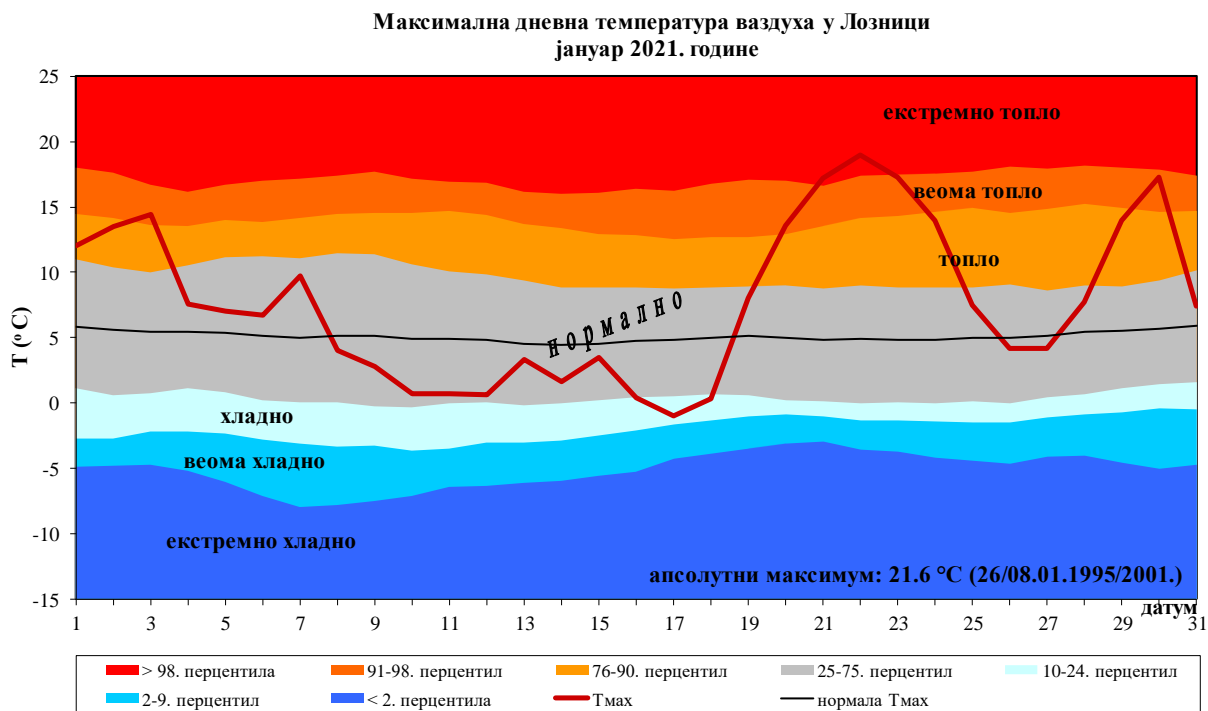
Максимална температура ваздуха

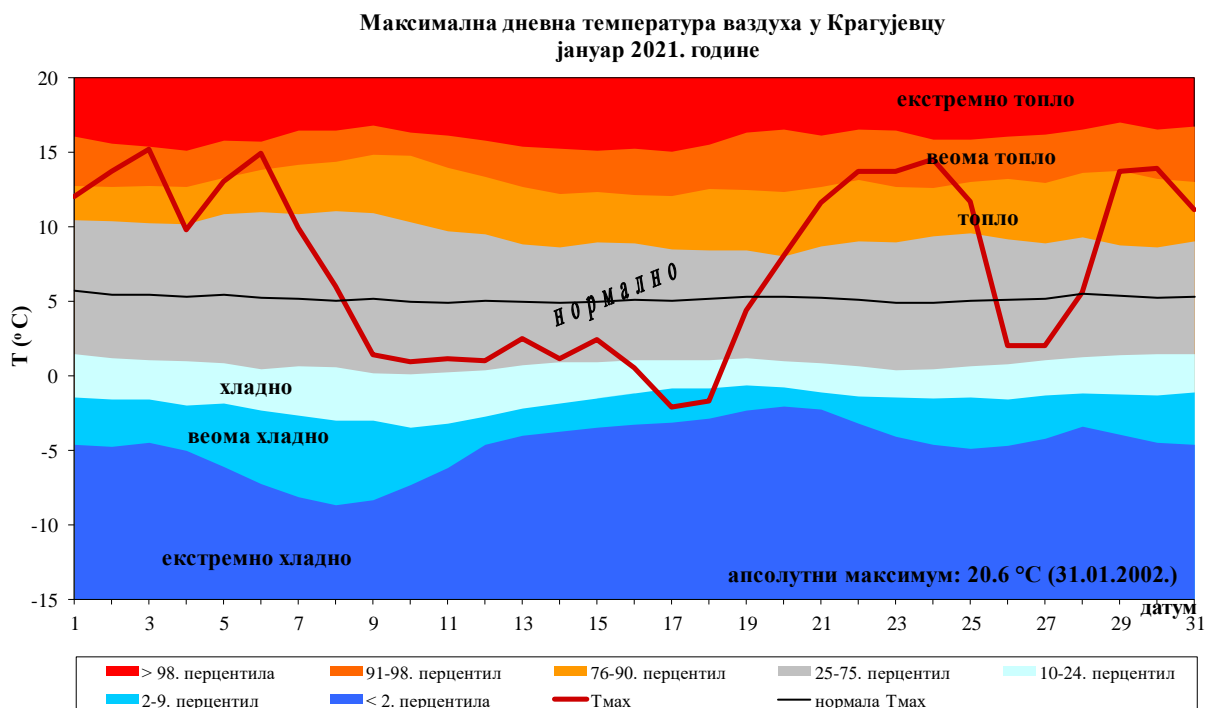
Прилог 9. Дневни ход максималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Сомбору

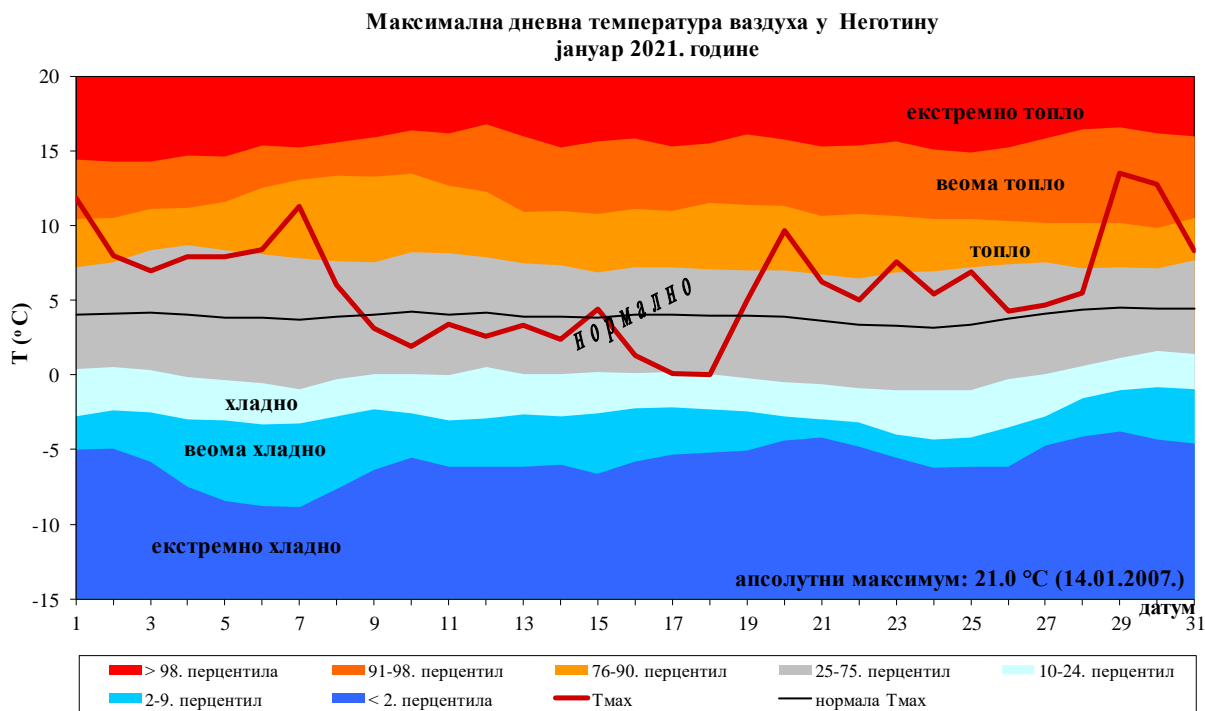
Прилог 10. Дневни ход максималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Новом Саду

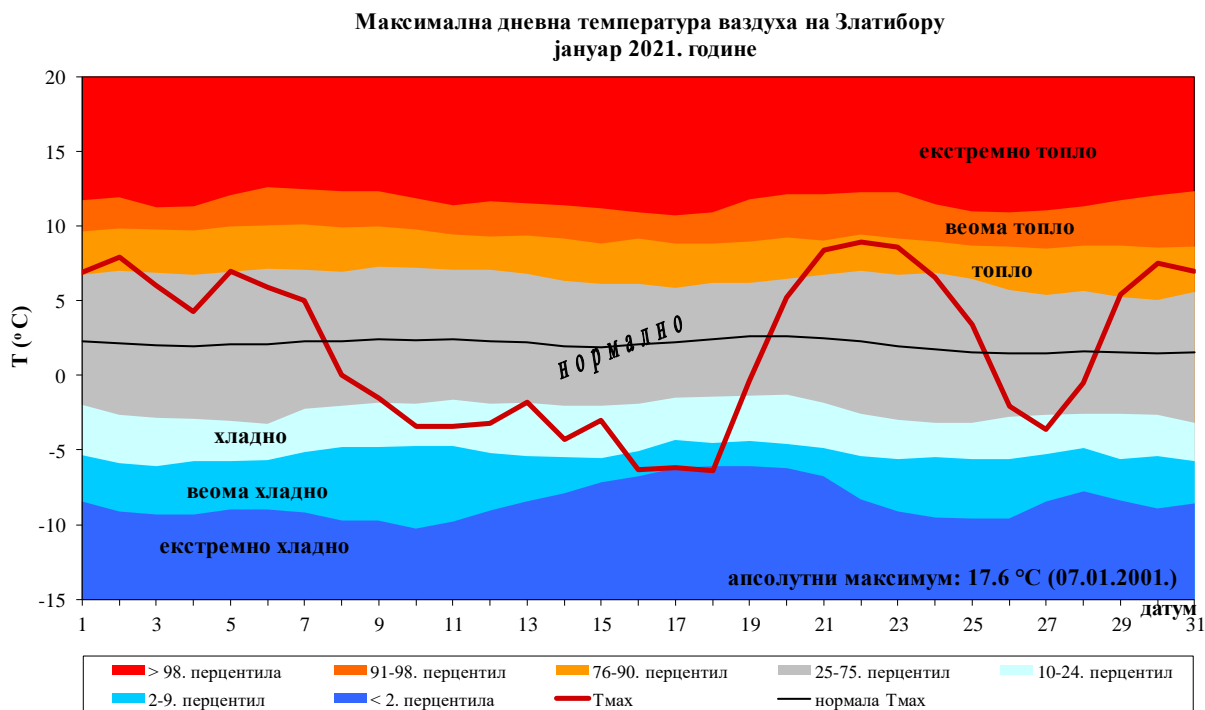
Прилог 11. Дневни ход максималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентици у Лозници

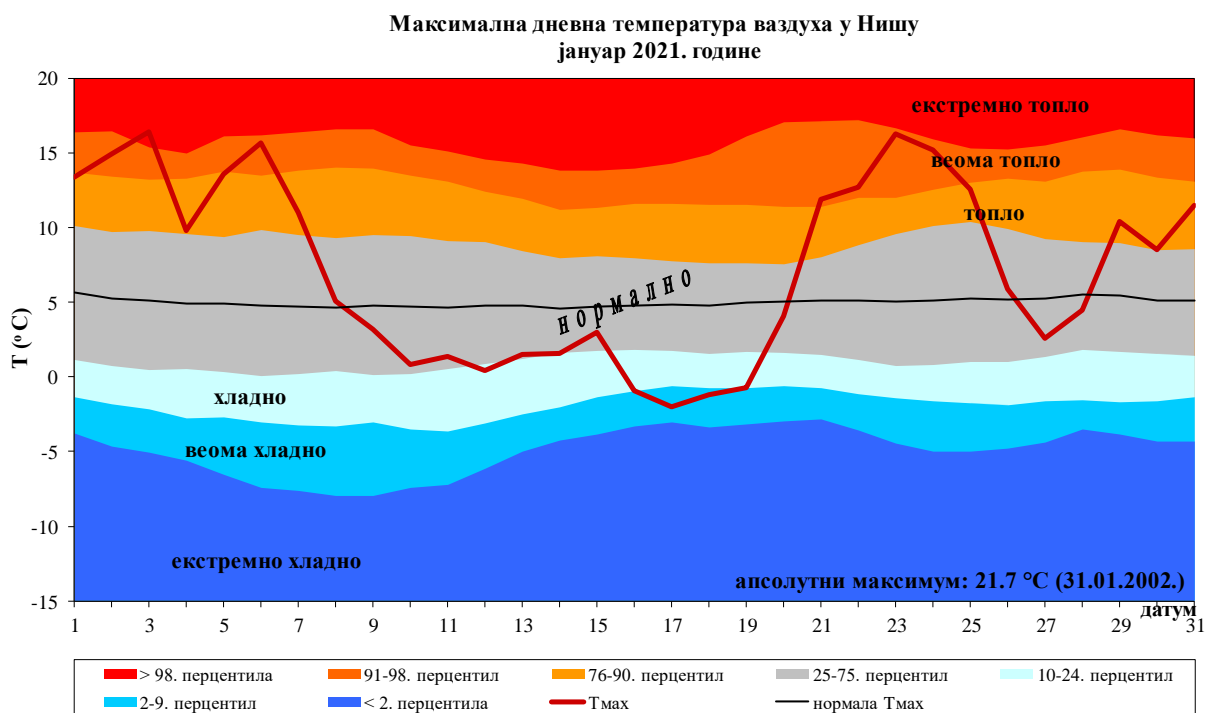
Прилог 12. Дневни ход максималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентици у Крагујевцу

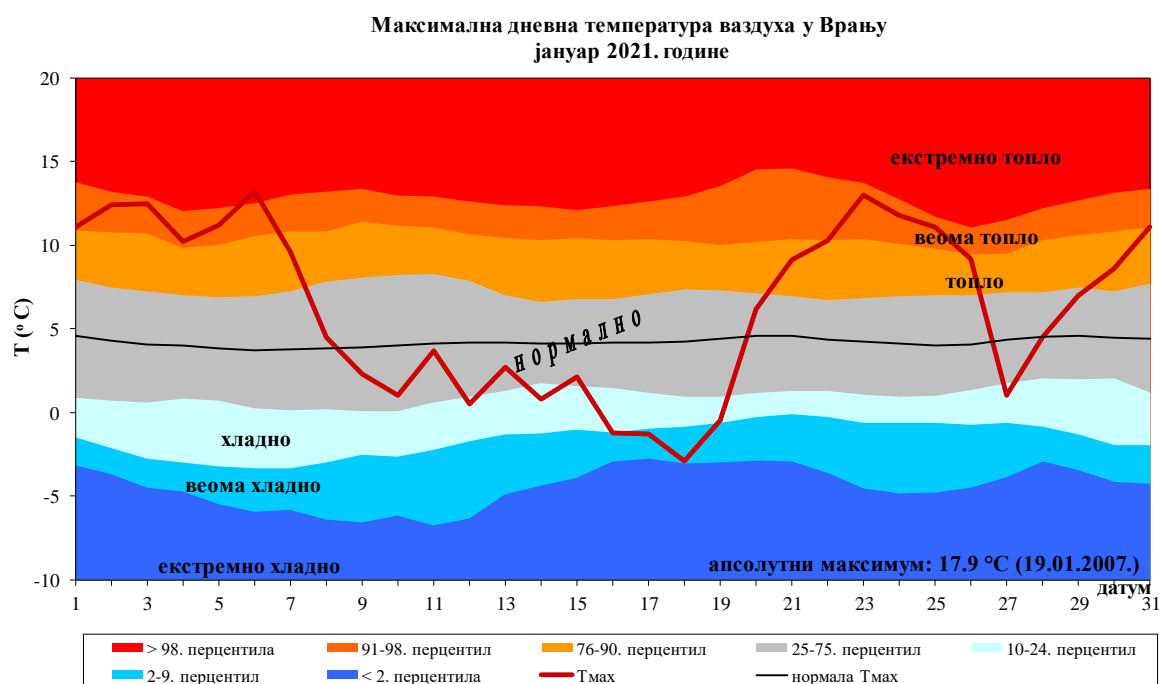
Прилог 13. Дневни ход максималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Неготину

Прилог 14. Дневни ход максималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили на Златибору

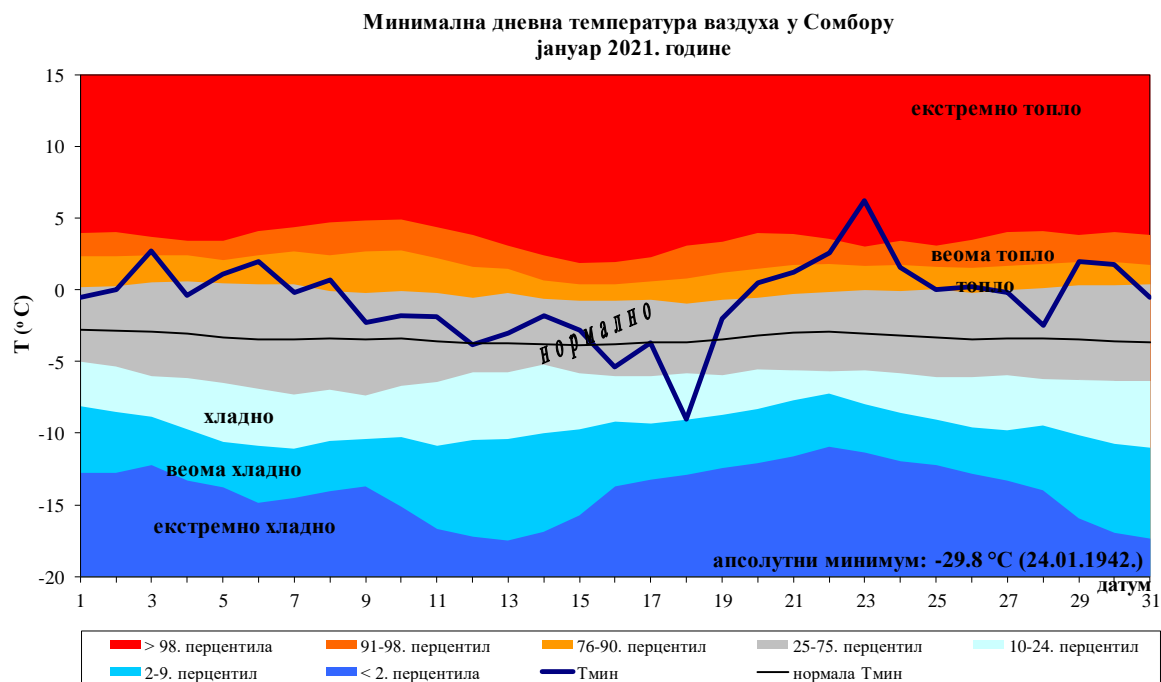

Прилог 15. Дневни ход максималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентици у Нишу

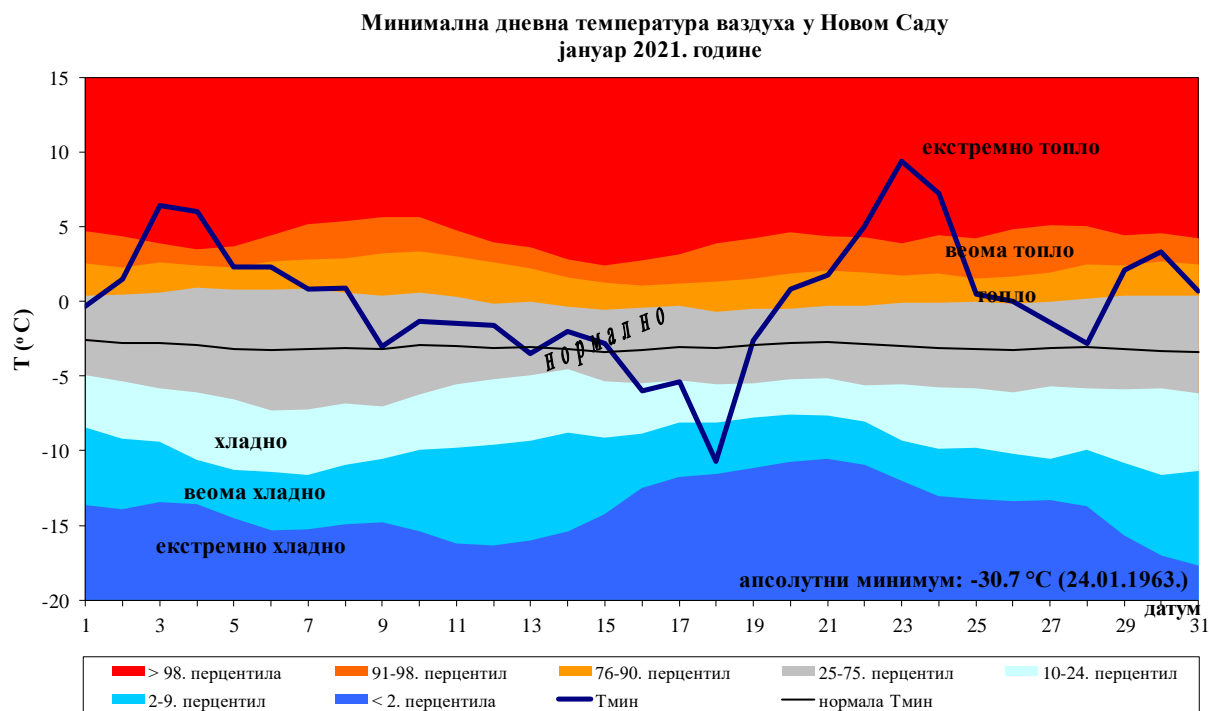

Прилог 16. Дневни ход максималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентици у Врању

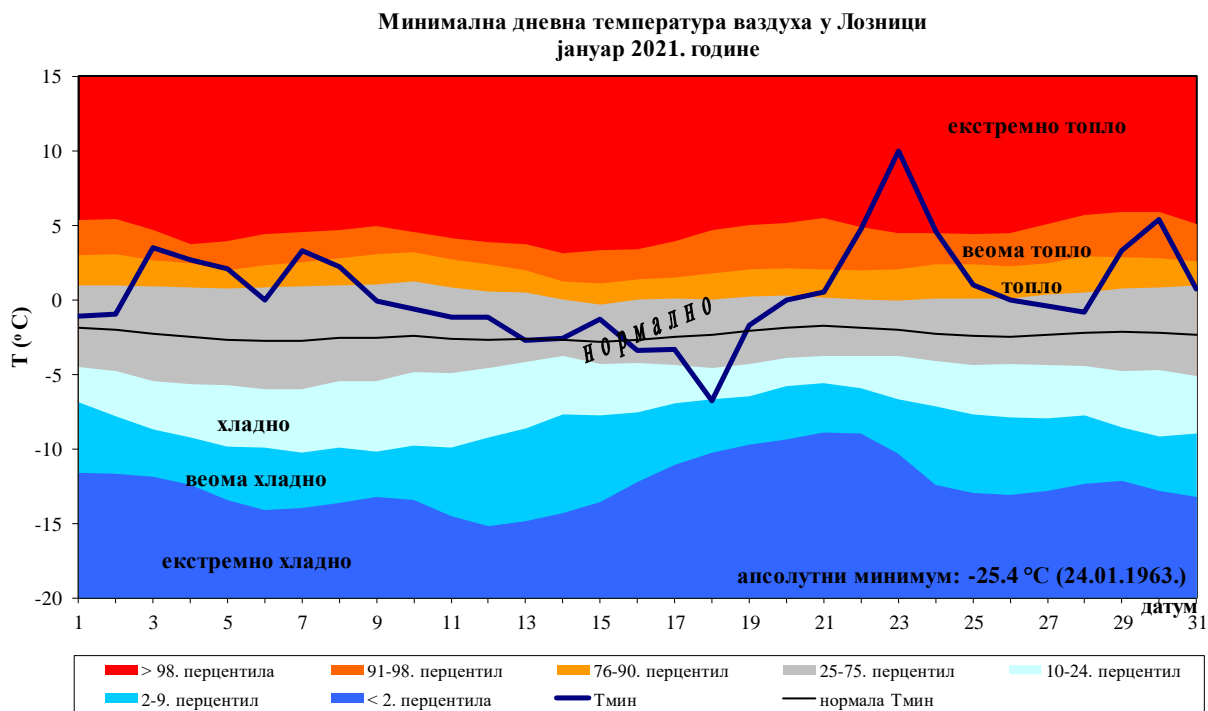
Минимална температура ваздуха

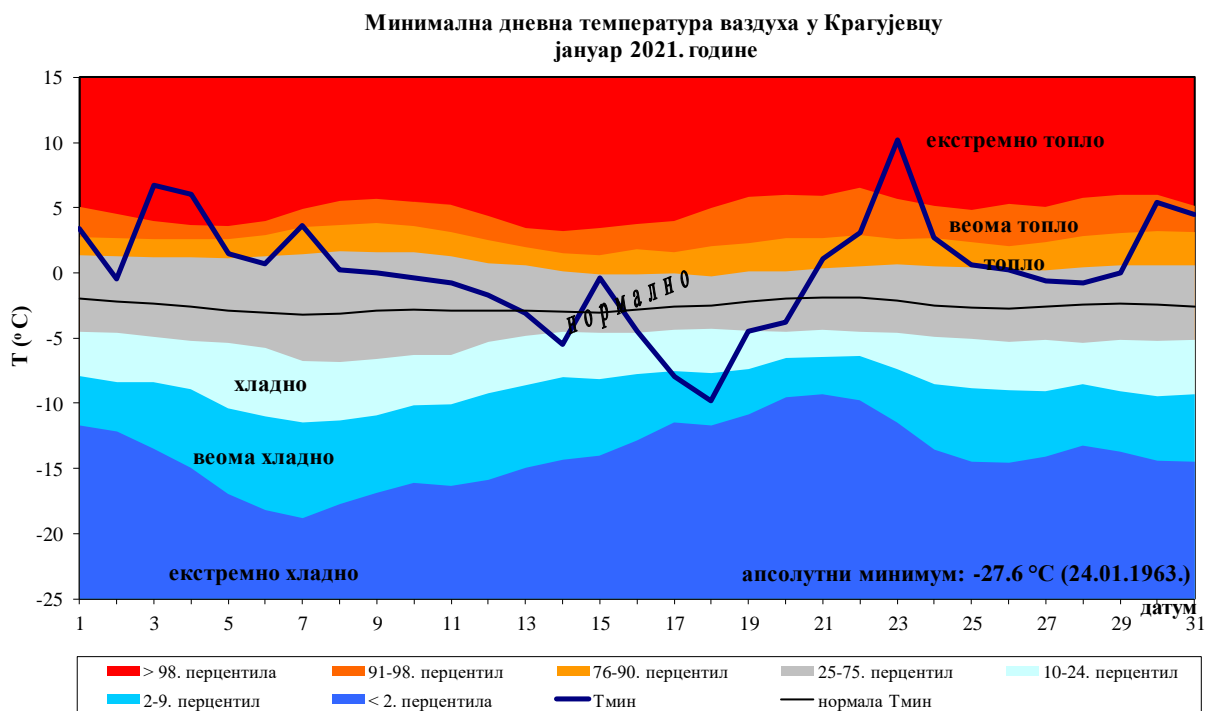
Прилог 17. Дневни ход минималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Сомбору

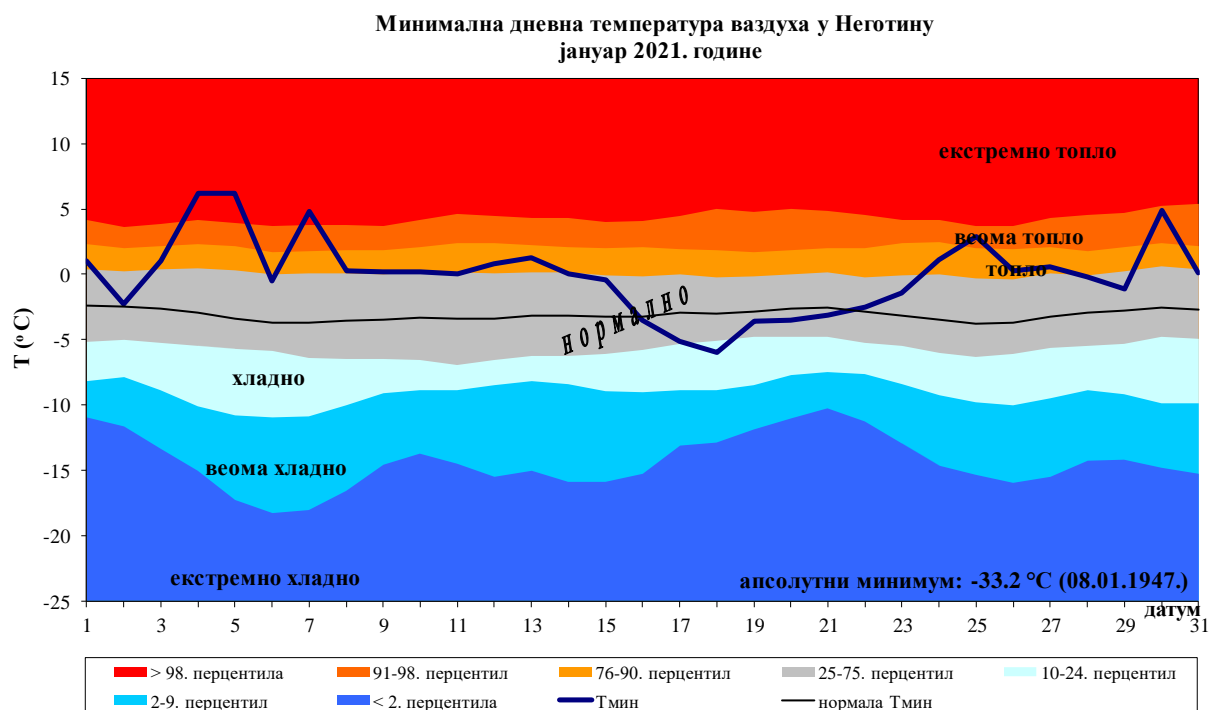
Прилог 18. Дневни ход минималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Новом Саду

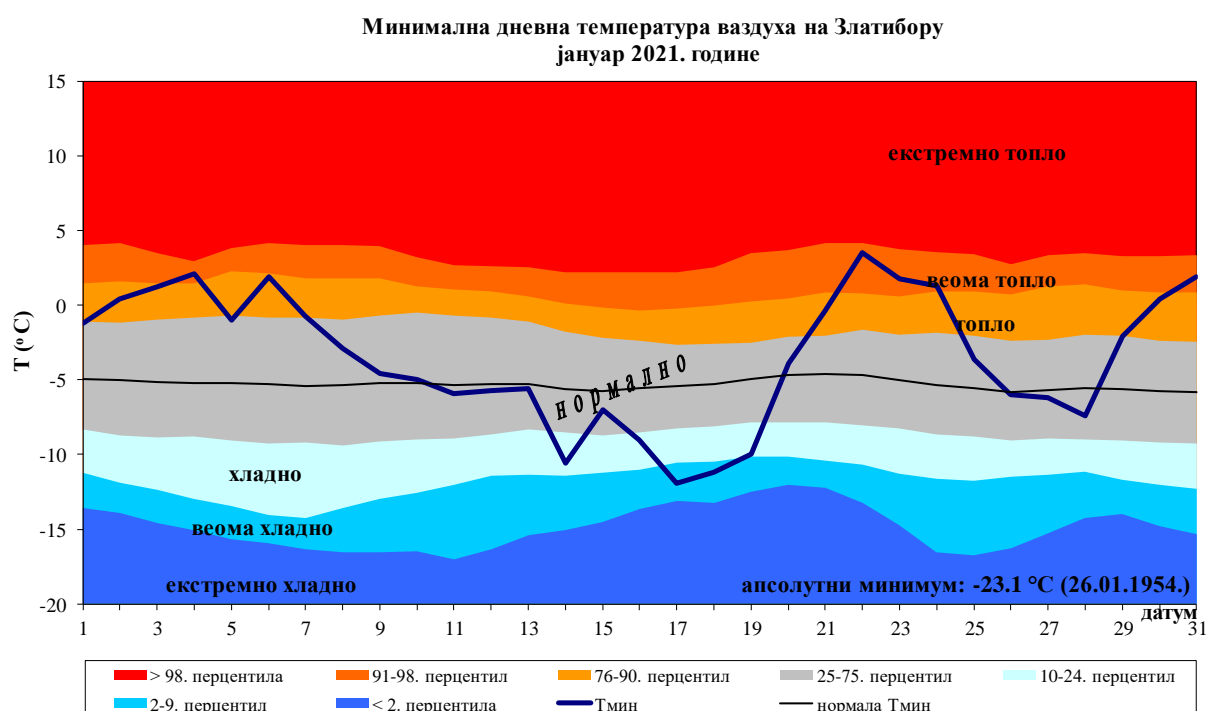
Прилог 19. Дневни ход минималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентици у Лозници

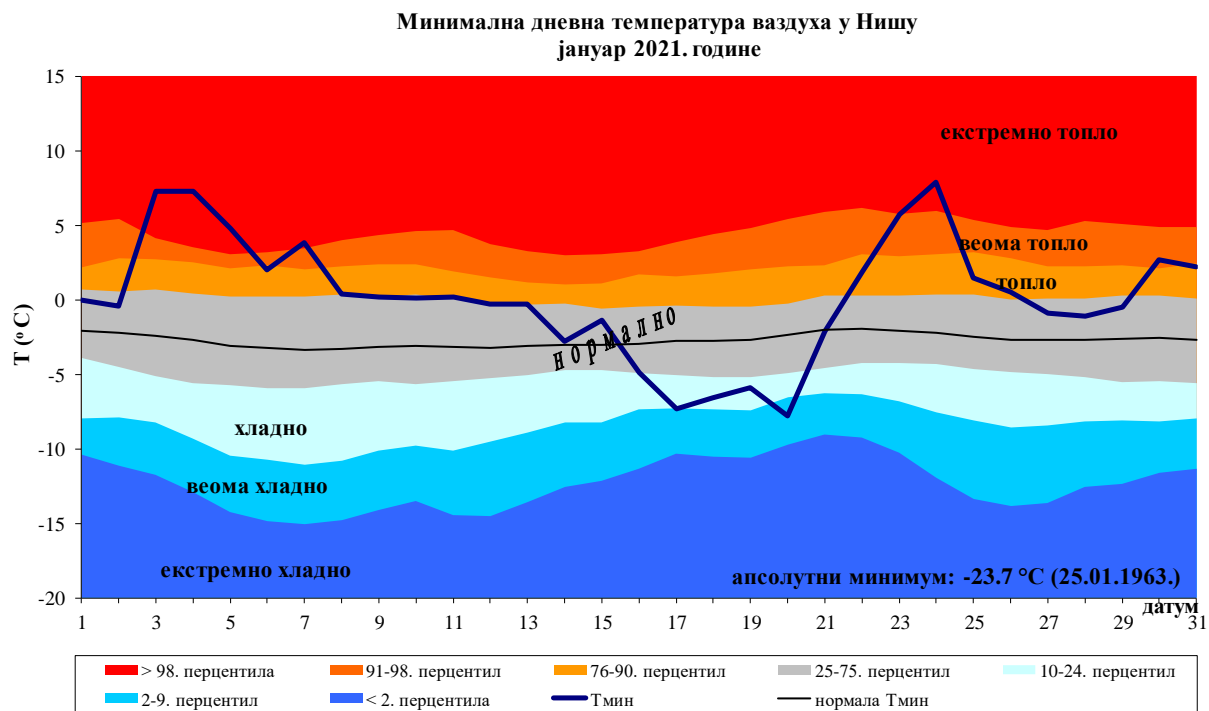
Прилог 20. Дневни ход минималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентици у Крагујевцу

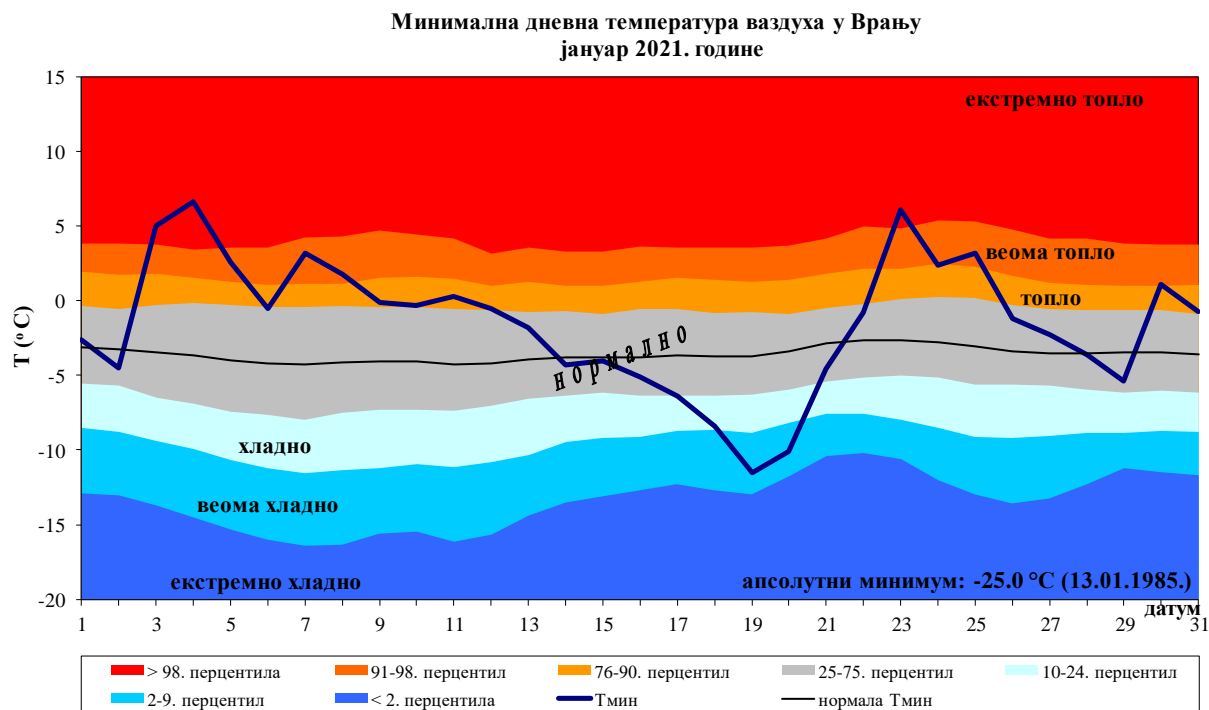
Прилог 21. Дневни ход минималне дневне температуре ваздуха и припадајући перценти у Неготину

Прилог 22. Дневни ход минималне дневне температуре ваздуха и припадајући перценти на Златибору

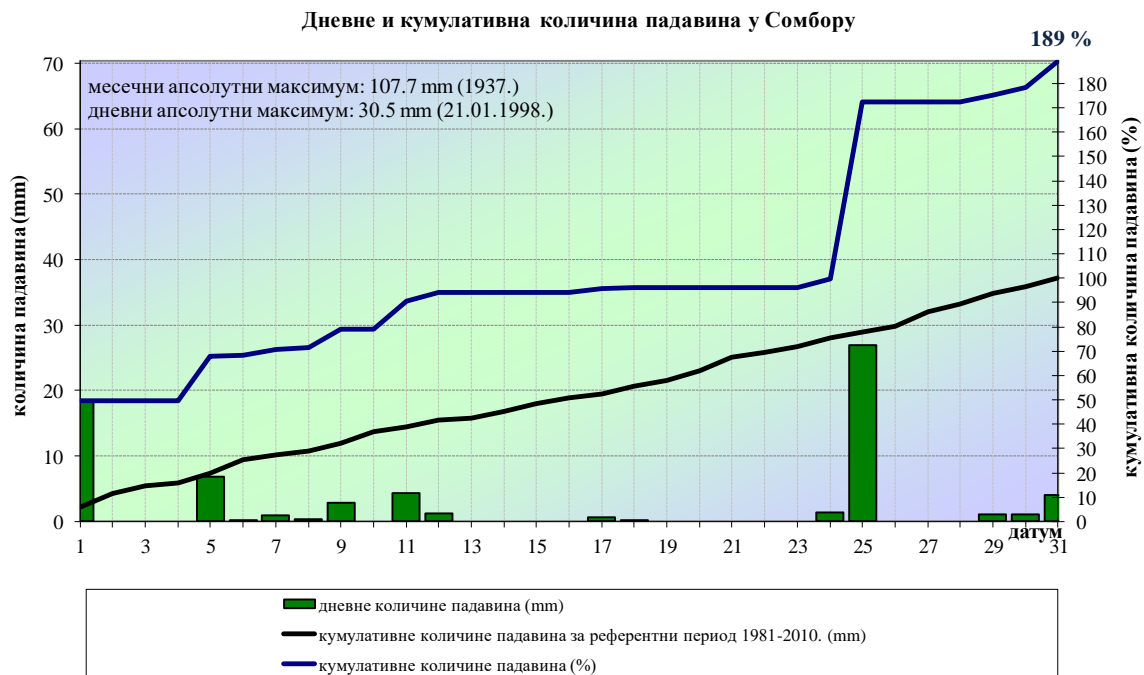

Прилог 23. Дневни ход минималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Нишу

Прилог 24. Дневни ход минималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Врању

Падавине

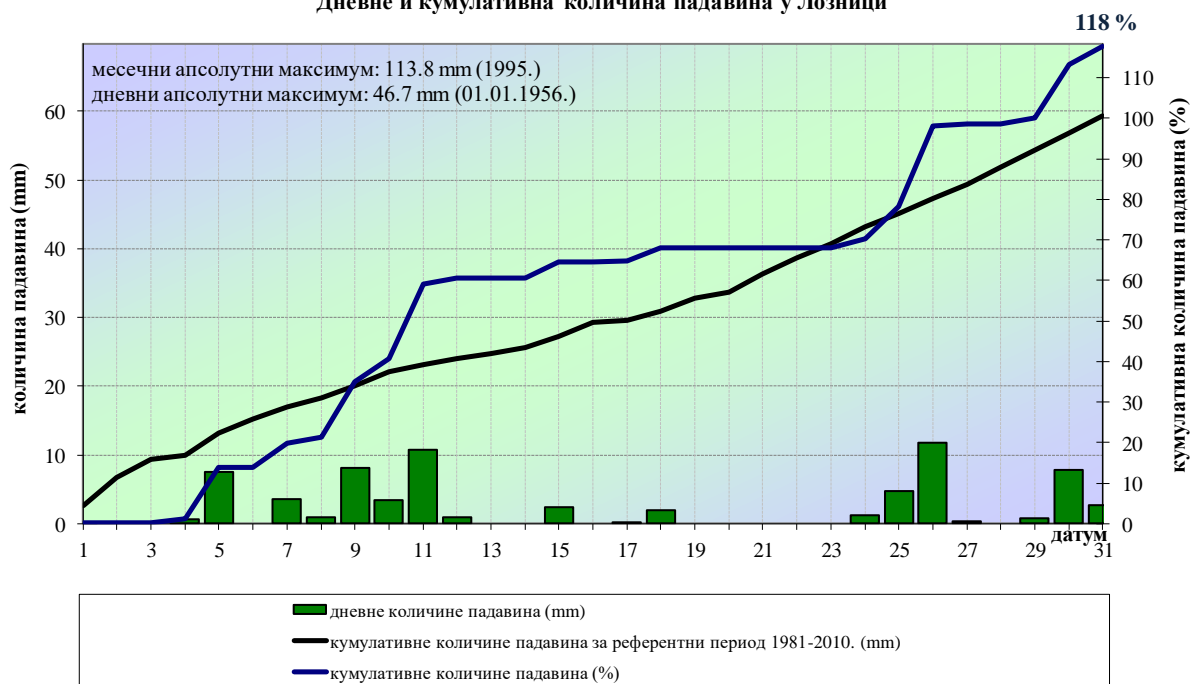

Прилог 25. Дневне и кумулативне количине падавина у Сомбору

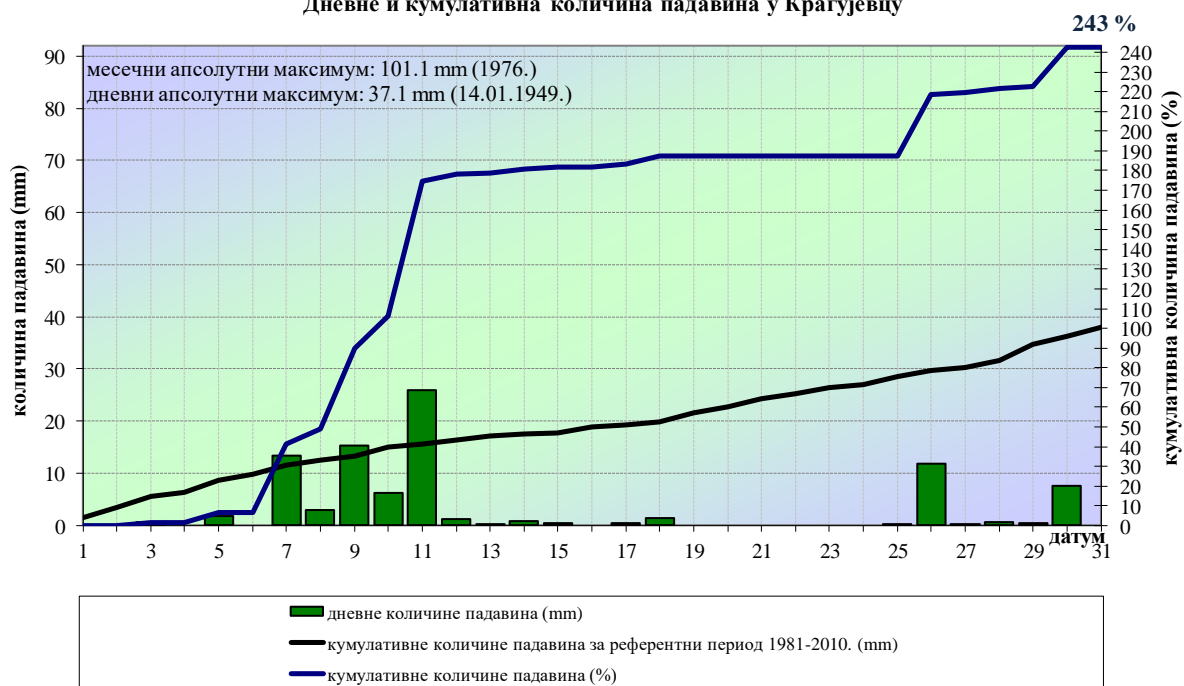
Прилог 26. Дневне и кумулативне количине падавина у Новом Саду

Дневне и кумулативна количина падавина у Лозници

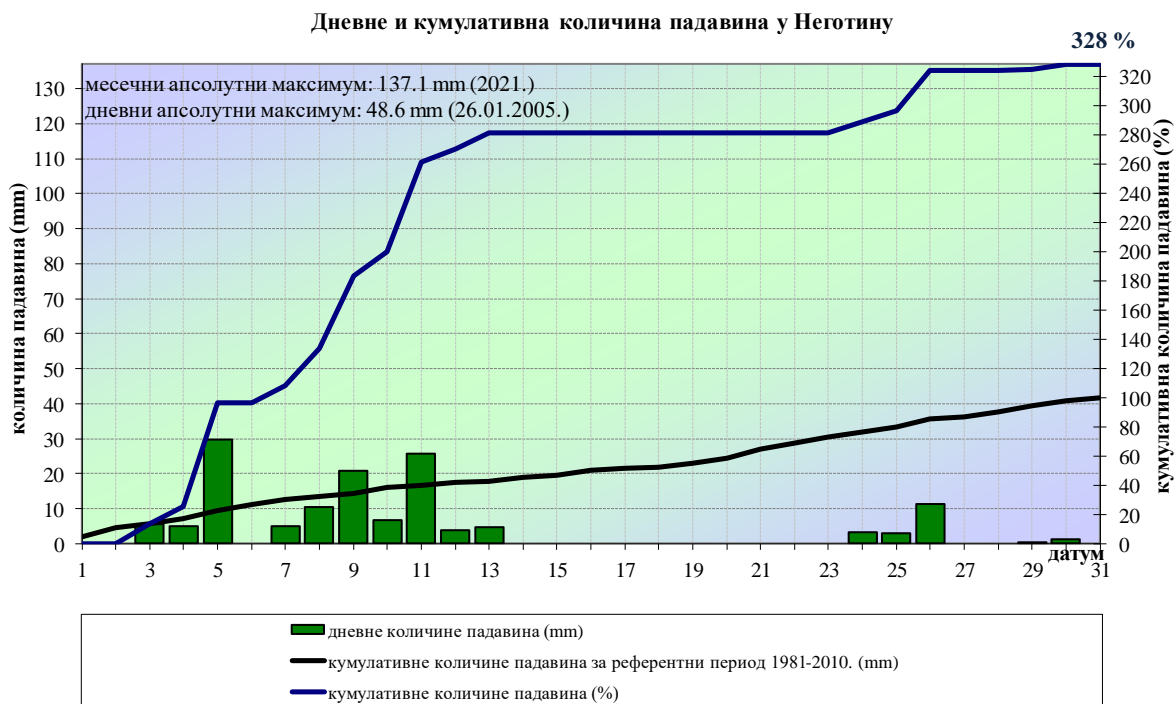

Прилог 27. Дневне и кумулативне количине падавина у Лозници

Дневне и кумулативна количина падавина у Крагујевцу

Прилог 28. Дневне и кумулативне количине падавина у Крагујевцу

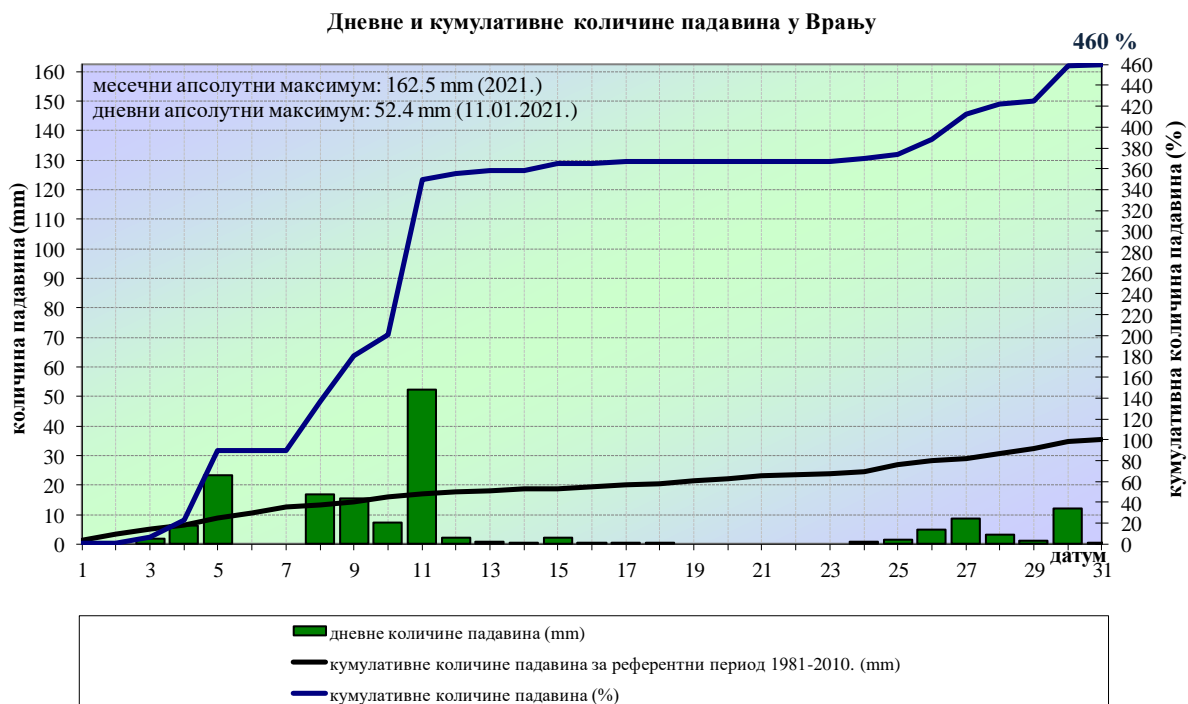
Прилог 29. Дневне и кумулативне количине падавина у Неготину

Прилог 30. Дневне и кумулативне количине падавина на Златибору

Прилог 31. Дневне и кумулативне количине падавина у Нишу

Прилог 32. Дневне и кумулативне количине падавина у Врању